

Svätí ochrancovia naši, orodujte za nás!

NAŠE SVETLÁ, X.

Október

Čítanie zo životov svätých

Zostavil: RUDOLF SCHIKORA CSsR.

EXERCIČNÝ DOM VO FRÝDKU
1947

„Duše spravodlivých sú však v Božích rukách,
a mučidlo smrti sa ich nedotkne.
Nemúdri sa nazdávali, že je po nich;
za nešťastie posudzoval sa ich odchod, za skazu ich poberanie od nás. –
Oni sú však v pokoji.
Lebo keď aj, podľa mienky ľudí pretrpeli muky,
jednako všetka ich nádej bola v nesmrteľnosti.
Po nedlhom treste prijmú veľké blaho,
pretože ich skúšal Boh a zistil,
že sú ho hodni.
Vyskúšal ich ako zlato v peci
a prijal ich ako celopalnú obeť.
Skviet' sa budú ľudia spravodliví,
prebehnú s' a iskry cez trstinu,
súdiť budú ľudstvo, nad národmi panovať
a Pán bude ich kráľom naveky.
Tí, čo mali v neho nádej, poznajú pravdu
a čo boli verní v láske, spočinú v ňom,
lebo milosti a zľutovania sa dostane jeho vyvoleným.“
(Mudr3,1-9)

„Vtedy sa spravodliví zaskvejú ako slnko v kráľovstve svojho Otca.“
(Mt13,43)

„Bratia, spoločne ma napodobňujte a všímajte si tých, čo žijú podľa vzoru, aký máte
v nás!“
(Flp3,17)

1. októbra

Remigius, biskup a vyznávač

Sv. Remigius sa narodil v meste Lauduna (v terajšom Laone) vo Francúzsku v roku 436 šľachtickým rodičom.

„Zdržuj sa, buď trpezlivý, počínaj si horlivo!“ tieto tri pravidlá boli heslom sv. Remigia.

„ZDRŽUJ SA!“ Remigius tráviac roky mladosti v tichej domácnosti bohabojných rodičov si zaumienil, že dá svetu zbohom a bude slúžiť Bohu v duchovnom stave. Odišiel na púšť a tam sa nejaký čas pripravoval modlitbou a kajúcimi skutkami. Potom prijal nižšie svätenie. Hoci sa stránil sveta, nezostali jeho skvelé vlohy a cnosti skryté. V roku 458 bol zvolený za remešského arcibiskupa.

„POČÍNAJ SI HORLIVO!“ Remigius sa dlhé roky snažil získať pohanských Frankov pre Kristovu vieru. Zdalo sa však, že jeho práca je márna. Keď kráľ Frankov Chlodvík v bitke pri Zülpichu sľúbil, že sa dá pokrstiť, a potom to na sneme predniesol svojim poddaným, oni nadšene volali: „Zavrhujeme, ó kráľ, smrteľných bohov, a budeme nasledovať nesmrteľného Boha, ktorého zvestuje Remigius.“ I dal sa arcibiskup s veľkou horlivosťou dňom i nocou, sám i s prispením iných duchovných, učiť Frankov pravdám Kristovho náboženstva. Vykoreňoval pohanské zlovyky, staval chrámy, vychovával zbožné duchovenstvo a sám neúnavne hlásal Božie slovo a viedol vlastným príkladom svojich zverencov na ceste do neba.

„BUĎ TRPEZLIVÝ!“ Svätý arcibiskup nebažil po dočasných majetkoch a nelipol na nich. Raz predvídajúc, že nasledujúci rok bude z neúrody drahota a hlad, nazhromaždil na svojom dvorci množstvo obilia, aby mal zásobu pre chudobu, o ktorú sa neprestával otcovsky starať. Ale niektorí zlomyseľníci pokladali túto biskupovu opatrnosť za lakomstvo. Ohovárali Remigia a jedného dňa mu zapálili zásoby. Arcibiskup sa ponáhlal k horiacemu stohu, vidiac však, že oheň sa nedá už uhasiť, zostal pokojný; postavil sa k ohňu a rozmarne povedal: „Chlieb sme stratili, nuž, ohrejme sa aspoň, lebo je dnes chladno!“

Na konci svojho života Remigius oslepol. Zomrel vo veku 97 rokov v roku 533.

2. októbra

Svätých anjelov strážnych

Sv. Leodegar (tiež nazývaný Ludger) pochádzal zo vzácneho franského rodu. Mal brata Guerina a sestru Bereswindu, ktorá vydaná za alsaského vojvodu Ethika, sa stala matkou sv. Otílie. Leodegar dokončiac svoje vedecké vzdelanie, bol ustanovený za pomocníka poitierského biskupa v jeho úrade a krátko potom za predstaveného v kláštore St. Maixentskom v Poitierse.

Kráľovná Frankov sv. Bathilda povolala Leodegara za vychovávateľa svojho päťročného syna Chlotara a ustanovila ho za autunského biskupa. Horlivého biskupa ľud miloval, ale nešťachetníci ho nenávideli. Jeho najhorším nepriateľom bol kráľovský správca Ebroin, pretože sa ho svätý biskup odvážil pokarhať pre jeho zločiny.

Keď mladučký kráľ Chlotar zomrel a Bathilda vstúpila do kláštora, stal sa francúzskym kráľom austrásky kráľ Chilperich. Ten dal Ebroina zavrieť do luxeuilskeho kláštora, aby tam robil pokánie.

Chilperich spočiatku vládol rozumne podľa rady biskupa Leodegara. Avšak zakrátko sa priklonil k ničomným lichotníkom, žil roztopašne, hovel svojim vášňam a utláčal poddaný ľud. Keď potom uzavrel proti cirkevným zákonom manželstvo so svojou neterou, nezostávalo Leodegarovi nič iné, než prehlásiť manželstvo za neplatné. Kráľ sa rozzúril tak vášnivým hnevom, že sa neštítal pri Božích službách taseným mečom napadnúť svätého biskupa. Len ťažko bolo zabránené hroznému zločinu na posvätnom mieste. Leodegar utiekol, ale bol dolapený a na kráľov rozkaz bol zavezený do luxeuilskeho kláštora. Tam sa stretol so svojim úhlavným nepriateľom Ebroinom pod jednou strechou.

Ale ešte v tom istom roku (673) bol kráľ Chilperich zavraždený a Leodegar i Ebroin boli prepustení na slobodu. Ebroin zasa dosiahol na dvore vplyv a prehlásil Chlotara III. za kráľa. Leodegar však zostal verný pravému kráľovi Theoderichovi. Preto Ebroin poslal vojsko proti mestu Autun. Mešťania sa prichystali k obrane. Vojvodca im však odkázal: „Prisahali sme, že premeníme Autun na zborenisko, ak nám nebude vydaný biskup Leodegar.“ Svätý biskup sa obetoval a vydal sa dobrovoľne do rúk svojich nepriateľov. Žoldnieri sa na neho vrhli a vylúpili mu oči. Potom dostal vojvoda Vajmer rozkaz odviesť slepého, bezbranného starca na púste miesto, aby tam zahynul. Ale vojvodovi sa ulútosť úbohého trpiteľa. Odviedol ho do fekampského kláštora. Keď sa po dvoch rokoch Ebroin dozvedel, že Leodegar ešte žije, dal mu katom

odrezať pery a kus jazyka, vláčiť ho ulicami mesta a nakoniec posadiť do žalára. Avšak ani tým nebola Ebroinova pomstychtivosť ukojená. Po troch rokoch pohnal svätého biskupa k súdu zato, že bol vrah spoluvinný na zavraždení kráľa Chilpericha. Hoci Leodegar dokázal svoju nevinu, bol odsúdený a odvedený do odľahlého lesa, aby tam bol popravený. Traja žoldnieri necítili v sebe silu urobiť takýto zločin. Štvrtý žoldnier uťal mučenému trpiteľovi hlavu.

Sv. Leodegar napísal pred smrťou svojej matke: „**Blahoslavená smrť, ktorá nás uvedie do lepšieho života. Blahoslavená strata porušiteľných vecí, lebo nám dáva nehynúce poklady. Blahoslavený zármutok, lebo nám spôsobuje anjelskú útechu. „Som šťastný, lebo som zvrhol ťažké bremeno sveta a vzal na seba sladké jarmo Kristovo.“**

3. októbra Terézia Ježiškova, panna

Terézia Ježiškova, rodená Martinová, prišla na svet 2. januára 1873 v Alencone v Normandii. Keď mala štyri roky, umrela jej matka. Otec sa presťahoval s deťmi do Lisieux. Keď mala 14,5 roka, rozhodla sa, že poprosí otca o súhlas k vstupu do kláštora karmelitánok. Na začiatku roku 1888 dal biskup svoj súhlas.

Sv. Terézia Ježiškova z poslušnosti napísala dejiny svojej duše. Čítame v nich:

„Jedna veľmi zbožná sestra mi bola nepríjemná a čokoľvek robila, bolo mi nemilé. Iste to bol zlý duch, ktorý mi ukazoval len na nepríjemné stránky jej povahy.

Toto som však chcela použiť, aby som rázne premáhala prirodzený odpor a nielen vnútorne, ale i skutkom splnila prikázanie lásky k blížnemu. Snažila som sa teda zachádzať s touto sestrou tak láskavo, akoby bola mojou najdrahšou priateľkou.

Kedykoľvek som sa s ňou stretla, vykonala som potichu za ňu modlitbičku a obetovala som Pánu Bohu jej skryté cnosti. Cítila som, že som tým spôsobila Spasiteľovi radosť, lebo umelec je rád, keď je jeho dielo obdivované.

Nestačilo sa mi preto len modliť sa za túto sestru, ktorá mi bola prameňom tak mnohých bojov, ale snažila som sa všemožne preukázať jej maličké služby lásky.

Nie je to zvláštne, že mi jedného dňa táto sestra plná blaženosti povedala: „Milá sestra Terézia, nepovedali by ste mi, čo vás tak ku mne priťahuje? Nikdy vás nestretnem bez toho, že by ste sa na mňa láskavo neusmiala.“

Ani netušila, že to bol Ježiš, ktorý ma k nej priťahoval, ktorého som videla skrytého v jej duši, - tohto božského Majstra, ktorý nám osladzuje všetko, čo je inak horké a ťažké.“

Ešte mala len 24 rokov a už ležala chorá na suchoty, bez nádeje, že sa uzdraví. Sestry videli, že má rada kvietky, preto jej priniesli niekoľko kvetov kúkoľ'a a niekoľko zreľých klasov. Chorá dlho hľadela na kytičku; potom povedala: „Tento klas akoby bol obrazom mojej duše. I mne Pán Boh udelil premnohé milosti, k môjmu dobru i pre spásu iných. Tak ako tento plný klas, chcem pokorne skláňať svoju hlavu a radostne uznávať, že všetko požehnanie pochádza zhora.“

Raz, aby povzbudila novicky, prezradila im tajomstvo svojho srdca: „Od svojho tretieho roku som Pánu Bohu nič neodoprela, kedykoľvek som spoznala, že je niečo skutočne Božia vôľa.“

Boh nežiada veľké skutky navonok, ale veľkú lásku, veľkú túžbu. Čo si priala sv. Terézia? „Chcela by som byť kňazom, apoštolom, cirkevným učiteľom, mučenicou, chcela by som brániť svätú Cirkev a konať hrdinské činy. Chcela by som byť misionárom, nielen niekoľko rokov, ale po všetky storočia až do skončenia sveta. Nado všetko si však cením mučeníctvo; túžim po ňom. Áno, mučeníctvo, to je skutočne sen mojej mladosti. Pochabosť môjho srdca ide tak ďaleko, že sa mi jeden druh mučenickej bolesti zdá nedostatočným, priala by som si trpieť všetky muky.“ Inokedy povedala: „Chcem ľuďom ukázať jednoduchú cestu do neba, ktorou som sama kráčala.“ „A ktorá je tá jednoduchá cesta, ktorú chcete ukazovať ľuďom?“ „**To je cesta duchovného detstva. Chcem ľuďom poukázať na ich nepatrné denné úlohy, chcem im povedať, že majú tu na zemi len jednu malú úlohu: totiž sypať Pánu Ježišovi kvetiny každodenných obetí a takouto vernou láskou si nakloniť Jeho Srdce.“**

Keď sa jej v chorobe priťažilo, pýtala sa predstavená, či má niektorá zo sestier pri nej zostať na noc. Odvetila: „Ó nie, drahá matka, som šťastná, že mám odľahlú celu a neruším sestry. **Teším sa tomu, že trpím skryto; lebo keď ma niekto ľutuje a stará sa o mňa, strácam vnútornú radosť, ktorá sprevádza moje utrpenie.“**

Neskôr predsa len musela jedna sestra pri nej zostávať v noci. Videla Teréziu, že nespí, ale majú zopäté ruky upiera zrak k nebesám. „Prečo nespíte?“ pýtala so ošetrovatelka, „máte sa snažiť zaspáť.“ „Nemôžem, sestrička, nemôžem, moje bolesti sú príliš veľké.“ „A čo hovoríte Ježišovi v modlitbe?“ **„Nič; len Ho milujem.“**

K telesným bolestiam sa pridružili i duševné bolesti. Jej smrteľný zápas bol ťažký. Hovorievala: **„Je potrebné sa veľa modliť za umierajúcich; keby ľudia vedeli, čo vytrpí umierajúci!“**

Inokedy zvolala: „Diabol je pri mne. Nevidím ho síce, ale cítim jeho prítomnosť. On rozmnožuje moje bolesti, aby som si zúfala. **Nemôžem sa ani modliť, môžem len pohliadnuť na Pannu Máriu a vysloviť najsvätejšie meno Ježiš.“**

Umierajúca uprela zrak na kríž a povedala: „Ó, milujem Ťa, môj Bože! Ja – Ťa – milujem!“ Zomrela 30. septembra 1897.

4. októbra František z Assisi, vyznávač

František sa narodil v roku 1282 v meste Assisi v Umbrii. Otec sa volal Peter Bernardone, matka Dominika, rodená Piková. Otec dal meno Francesco, t. j. Francúzik. Mal sa podľa otcovej vôle stať kupcom. Jedného dňa si vyšiel František za mesto Assisi a prišiel k polorozpadnutému chrámu sv. Damiána; vstúpil dovnútra, pokľakol a modlil sa. Raz započul hlas: „František! Chod' a obnov môj dom; lebo hľa! rozpadá sa.“ František šiel domov, vzal z otcovho skladu niekoľko balíkov plátna, vyložil ho na koňa, odišiel do Foligna, predal tam plátno i koňa a vrátiac sa ponúkol kňazovi u sv. Damiána utŕžené peniaze na opravu kostola. Keď sa o tom otec dozvedel, rozhneval sa a pred biskupom žiadal, aby sa František zriekol nároku na dedičstvo. František odovzdal otcovi peniaze i vrchný odev a povedal: „Až doteraz som ťa nazýval svojím otcom, ale odo dneška budem týmto menom volať len k Bohu a modliť sa v pravde: ‚Otče náš, ktorý si na nebesiach.‘“

Raz František počul v kostole slová evanjelia (Mt10,9): „Neberte si do opaskov ani zlato, ani striebro, ani meč do svojich opaskov; ani kapsu na cestu, ani dvojce šiat ani obuv, ani palicu.“ I povedal: „Hľa, to je to, čo som hľadal a po čom som túžil!“ Hneď po Božích službách zahodil mešec s vyžobranými peniazmi, vyzul si obuv, odhodil kožený opasok a opásal sa uzlovitým povrazom, odel sa do hrubého habitu šedej farby s kapučňou na zahalenie hlavy.

Zakrátko sa k nemu pridali ďalší, ktorí chceli žiť ako on: v pokore a chudobe. Keď sa sv. František raz vracal z lesa od modlitby, chcel brat Masseo skúsiť, ako je svätec pokorný, i vyšiel mu naproti, a ako by sa mu posmieval, povedal: „Prečo za tebou? Prečo za tebou? Prečo za tebou?“ Sv. František odpovedal: „Čo tým chceš povedať?“ Brat Masseo povedal: „Hovorím, prečo všetko ide za tebou, a každý človek ako by si žiadal vidieť, počuť a poslúchať ťa? Ty nie si krásny človek podľa tela, nemáš veľké vedomosti, nie si vznešeného rodu; čím to teda je, že všetci ľudia idú za tebou?“ Keď to František počul, celý rozveselený v duchu pozdvihol tvár k nebu, dlhú dobu tak zostal s myslou pozdvihnutou k Bohu. Keď prišiel zasa k sebe, pokľakol a vzdával Bohu chválu a vďaku. Potom sa s veľkou horlivosťou ducha obrátil k bratovi a povedal: „Chceš vedieť, prečo za mnou? Chceš vedieť, prečo za mnou? – To mám od tých očí Boha najvyššieho. Tieto oči na každom mieste pozorujú dobré i zlé; pretože tieto najsvätejšie oči nevideli medzi hriešnikmi nikoho biednejšieho ani nedostatočnejšieho ani hriešnejšieho než mňa; a pretože ku konaniu toho podivného diela, ktoré On zamýšľa konať, nenašiel úbohejšie stvorenie na zemi, preto vyvolil mňa, aby zahanbil vznešenosť a veľkosť, krásu a statočnosť i svetskú múdrosť, aby sa poznalo, že všetky cnosti a všetko dobré je od Neho a nie od stvorenia a aby sa žiadny človek nemohol honosiť pred Jeho tvárou; ale kto sa honosí v Pánovi nech sa honosí, ktorému nech je všetka česť a sláva naveky.“

Sv. František všetky tvory nazýval svojimi bratmi a sestrami. Jedného dňa vyšiel František z Porciunkule, svätyne Panny Márie, kázať ľudu a zbadal krdel' vtákov. Pristúpil k nim a dal sa im kázať: „Milé vtáčiky, bratia moji, počujte Božie slovo! Máte prečo chváliť svojho Stvoriteľa. Odel vás perím, dal vám k letu krídla, poslal vás do čistého vzduchu a stará sa o všetky vaše potreby bez vášho pričinenia.“ A vtáci počúvali, otvárali zobáčky, zdvíhali hlavičky a trepotali krídlami. Svätec chodil medzi nimi a až keď im požehnal, odleteli.

Inokedy, keď kázal na námestí a nebolo rozumieť jeho slovám pre hlučné švitenie lastovičiek, ktoré tam hniezdili, oslovil ich: „Lastovičky, sestry moje, dlho bolo počuť len vás, teraz chcem hovoriť aj ja. Počúvajte teda a mlčte, pokiaľ hovorím!“ A lastovičky umĺkli.

František zložil jednoduchým slohom rehoľné pravidlá v 23 kapitolách. Hlavným predpisom je úplná chudoba; nikto nesmie peniaze prijímať ani mať. Kto vie remeslo, nech pracuje! Za prácu nech nežiada peniaze, iba potrebný pokrm. Žobrať má len z núdze.

Pápež Innocenc III., uvidiac Františka v najhrubšom odeve z vrecoviny, príkro ho odmietol. „Chod“, povedal vraj k nemu, „hľadaj si prasatá, váľaj sa s nimi v blate!“ František šiel, z poslušnosti sa váľal v blate a vrátil sa špinavší, než bol predtým. Táto poslušnosť a pokora dojala pápeža. Vypočujúc rehoľu, povedal, že pravidlá presahujú ľudské sily a že človek nemôže žiť bez všetkého majetku. Avšak v noci sa pápežovi zdalo, že vidí lateránsky chrám, ako sa nachýľuje k pádu, a že muž v odeve žobrása, v ktorom spoznal Františka, budovu podopiera. Preto potvrdil v roku 1210 rehoľu ústne, ale nie ako rád, iba ako družinu. Pápež Honorius III. rehoľu schválil dňa 29. novembra 1223.

Sv. František zomrel v sobotu večer, 4. októbra 1226, vo veku 45 rokov.

5. októbra **Placidus a druhovia**

Sv. Placidus bol podľa svedectva sv. Gregora Veľkého synom rímskeho mešťana Tertulla a bol sv. Benediktovi zverený na výchovu. Raz Placidus nosil vodu zo subjackého jazierka, ale zohýnajúc sa spadol do vody a bol by sa utopil. Maurus skočil do vody a zachránil topiaceho sa druha.

Placidov otec Tertullus daroval Benediktovi nielen horu Kassino, ale i 18 svojich statkov na ostrove Sicília. Placidus sa odobral s mníchmi Gordiánom a Donátom na ostrov Sicília, aby tie statky chránil pred nepokojnými susedmi. To sa mu podarilo a začal neďaleko Messiny budovať kláštor. Bol to prvý benediktínsky kláštor mimo Talianska. Prvým opátom bol Placidus, ktorý predchádzal ostatných, hoci mladý, dobrým príkladom. Modlitba a práca boli jeho najväčšou radosťou. Spával len máličko, a to v sede, víno nepil nikdy a z kajúceho rúcha sa nikdy nevyzliekal. Bol vlúdny a prívetivý, nikto ho nevidel rozhnevaného.

Rodní Placidovi bratia, Eutychius a Viktorin, tiež i jeho sestra Flavia, počujúc o rozkvetení kláštora riadeného Placidom, si zaumienili, že sa odoberú k svojmu bratovi. Ale spoločná radosť netrvala dlho. Raz vpadli do krajiny námorní lupiči, zrejme Maurovia z Afriky alebo ariánski Gotovia; prepadli kláštor, vrhli sa na opáta Placida, jeho súrodencov i mníchov a odviekli ich k svojmu vodcovi Manuchovi. Manuch im rozkázal, aby sa zriekli viery, a keď sa zdráhali, dal ich zavraždiť, a to buď sťatím alebo zahrdúsením. Len Gordián sa spasil útekom. Usmrtení boli Placid, Donát, Firmát, Faustus, Viktorin a Eutychius a 24 iných. Tiež Flavia bola usmrtená. Rok smrti je asi 541.

6. októbra **Bruno, vyznávač**

Bruno sa narodil asi v roku 1035 v Kolíne nad Rýnom. Podľa vtedajšieho neblahého zvyku dostal už v detskom veku kanonické zabezpečenie. Po štúdiách bol ustanovený za učiteľa básnického a rečníckeho umenia v Remeši; snažil sa zverenú mládež nielen vyučovať, ale i vychovávať a zušľacht'ovať.

Vtedajší remešský arcibiskup Manasses žil po svetsky a rozmarne a oddával sa nerestiam. Toto pohoršenie Bruno nemohol zniesť a Manassovi vážne dohovárať, ale Manasses sa nepolepšil a mstil sa Brunovi, dokým nebol v roku 1081 zosadený. Ale Bruno pozoroval, že cirkevná kázeň žalostne klesá zlým príkladom predstaveného, vzdal sa všetkého, čo ho ešte pútalo k svetu, odišiel so šiestimi druhmi k molesmesskému opátovi Róbertovi a žiadal ho, aby mu poradil, čo má robiť, aby mohol Bohu v pokoji slúžiť. Róbert Brunovi poradil, aby sa s povolením grenobleského biskupa Hugona, usadil v pustej chartreuskej krajine. Bruno nielen dosiahol biskupovo povolenie, ale tiež dostal všetky susedné lesy do užívania. A táto chartreuska pustina sa stala kolískou presláveného kartuziánskeho rádu.

Bruno tam postavil kostolík a okolo neho chyže. Život mníchov bol veľmi prísny. Počas pôstu (od 14. septembra do Veľkej Noci) jedávali len raz za deň: mäso, maslo, masť nejedávali nikdy. Pokrmu si pripravoval každý sám. O pol noci sa schádzali na cirkevné modlitby. Raz týždenne chodievali na spoločnú prechádzku, ale i vtedy mlčali a dorozumievali sa len posunkami. Do obvodu tejto pustovníckej osady nesmela ženská osoba vkročiť; ani do kostola nie. A hoci život týchto rehoľníkov bol tak neslýchane odriekavý, predsa prichádzali mládenci a muži a prosili o prijatie. Grenobleský biskup sa rád uchýľoval do

Kartúzy a bol by sa tam najradšej navždy usadil. Bruno, ktorý bol prvým predstaveným družiny, bol otcom svojich podriadených; dbal, aby nikto v skutkoch sebazapierania nepreháňal.

Pápež Urban II., niekdajší Brunov žiak z remešskej školy, povolal Bruna do Ríma, chcúc ho urobiť svojim radcom. Bruno poslúchol a vydal sa tam s niekoľkými mníchmi. Prebývali v pápežskom paláci. Ale zakrátko spoznali, že v tomto hlučnom ruchu veľkomesta sa im nedá zachovávať rehoľné zvyky, zvlášť nie predpisy o mlčanlivosti. Ostatne Urban II. musel z Ríma ujsť pred vzdoropápežom Klementom III. a Bruno odišiel hľadať samotu. Sicílsky gróf Roger mu daroval pustú krajinu La Torre a Bruno tam zriadil mníšsku osadu podľa vzoru grenobleskej kartúzy.

Spisy, ktoré zostavil, výklady Svätého Písma, svedčia o jeho učenosti. Kňazom nebol. Pred svojou smrťou Bruno vyrozprával mníchom celý svoj život a hlasno odriekaval modlitbu: Verím v Boha. Zomrel v roku 1101.

„Život ľudský je boj.“

(Job7,1)

Mária Salesia Chappuis bola dcérou švajčiarskeho hostinského v Sangerne v kantone Bern. Keď mala Mária sedemnaásť rokov, vážne sa zaoberala otázkou, čím má byť. Modlila sa a premýšľala, a čím viac sa modlila, tým viac spoznávala, že ju Boh volá do kláštora. Rodičia súhlasili a tak sa dala s matkou na cestu k Sestrám Navštívenia vo Fribourgu, kde bola kedysi vychovaná. Keď vstúpila do kláštora, rehoľnice práve spievali vešpery. Jednotvárný spev vzbudil v srdci dievčiny nevýslovnú úzkosť. Povedala: „Tieto rehoľnice nespievajú, oni plačú; vráťme sa radšej domov!“ Matka však bola teraz statočnejšia než dcéra a radila, aby sa aspoň pokúsila. Dala sa prehovoriť a vytrvala v kláštore tri mesiace. Bola stále zmietaná pokušeniami a úzkosťami. Napokon spomienka na rodičov, na šťastný život v rodine a nepochopiteľný odpor voči všetkému, čo bolo v kláštore, to všetko ju primálo k tomu, že kláštor opustila.

Avšak doma to už nevypadalo tak ako predtým. Jej nerozhodnosť sa nikomu nepáčila. Rodičia jej už nepreukazovali takú dôveru ako dovtedy. I vo svojom srdci sa cítila vyprahnutou. Boh ju láskavo potrestal za jej nevernosť tým, že jej odňal akúkoľvek útechu. – Boli to skúšky doma. Čo robiť? Mária sa modlila; bez ustania sa modlila k Bohu o svetlo, aby spoznala, čo je Jeho svätá vôľa. A Boh ju napokon vypočul. Tri roky trval boj v jej srdci, až napokon jasne spoznala, že je Božia vôľa, aby Mu v kláštore Navštívenia slúžila. Bolo to hrdinské rozhodnutie, proti všetkému odporu srdca poslúchnuť Boží hlas.

V novembri 1814 cestovala opäť do Fribourgu, aby znovu prosila o prijatie. Sotva však zastala pri bráne, znova jej úzkosť zovrela srdce. Trasúc sa na celom tele sa chcela opäť vrátiť domov. Jedna z jej sestier jej poradila, aby aspoň na skúšku vstúpila dovnútra, a sľúbila, že si o tri dni pre ňu príde, ak bude odpor voči kláštoru stále trvať. Mária s úzkosťou prekročila prah; vrátnička za ňou hneď zavrela bránu. A hľa, v tom okamihu zmizol všetok strach a odpor. S radosťou bežala do hovorne a tam povedala svojim rodným sestrám, ktoré ešte s úzkosťou čakali, čo bude, že sa už domov nevráti.

A stala sa skutočne vzornou rehoľnicou. Nebolo už u nej polovičatosti. Neskôr zreformovala rád Navštívenia. Mnohí u nej hľadali radu, lebo vedeli, aké osvietenie jej Boh dával. Zomrela 7. októbra 1875 v Troyese.

7. októbra

Ružencová slávnosť

Pamiatka sv. Marka, pápeža

Pamiatka sv. Sergia, Bakcha, Marcella a Apuleja

Sv. Marek riadil Petrovu loďku iba rok, v roku 366 za Konštantína Veľkého, kedy Cirkev po prenasledovaní prežila prvé obdobie svojho rozkvetu. Vybudoval dva chrámy.

Sergius a Bakchus sa preslávili na východe podobným ohlasom ako slávny bratia Kozmas a Damián. Hrob svätého Sergia v Rosafé (západne od horného Eufratu) býval veľmi presláveným pútnickým miestom. Cisár Justinián opatril slávne pútné miesto (neskôr nazvané Sergiopolis) hradbami proti barbarom. Bakchus zomrel mučeníckou smrťou za cisára Maximiána. Tejto dvojici mučeníkov bolo zasvätených niekoľko chrámov i v Ríme (vo Vatikáne oratórium). Rímska liturgia pripája k svätému Sergiovi a Bakchovi druhú

mučenícku dvojicu: svätého Marcella a Apuleja, mučeníkov z Kapuy. Podľa legendy bol Marcell pôvodne žiakom čarodejníka Šimona v Ríme. Svätý Apulejus bol jeho služobníkom a neskôr mučeníckym druhom.

„Kto je z Boha, počuje Božie slovo.“

Edeský biskup Nonus kázal jedného dňa v Antiochii sýrskej pred chrámom. Tu nastal na ulici nezvyčajný ruch. Herečka Pelagia išla okolo, sprevádzaná družinou služobníkov a služobníc. Keď odišla, začal Nonus horko plakať a povedal: „Hľa, koľko hodín vynakladá táto žena na vyzdobenie svojho tela, aby sa páčila ľuďom, ktorí dnes sú a zajtra nebudú? A my máme v nebi všemohúceho Otca, ktorý nám sľúbil večnú odmenu – a my sa nesnažíme ozdobiť svoju úbohú dušu.“

Na druhý deň pri slávných bohoslužbách Nonus zasa kázal po evanjeliu. Medzi poslucháčmi bola i Pelagia. Neprišla zo zbožnosti, ale zo zvedavosti a márnivosti. Nonus hovoril o Božom súde a o trestoch, ktoré postihnú hriešnikov, zotrúvajúcich vo svojom hriechu. Milosť Božia sa dotkla srdca hriešnice. Napísala biskupovi list: „Svätému Ježišovmu učeníkovi – úbohá hriešnica a diablova žiačka! Počula som, že Boh zostúpil na zem, aby spasil hriešnikov, a že nimi nepohrdal. Preto ťa prosím, aby si ma prijal, lebo si žiadam poznať Ježišovo učenie.“ Nonus pokladal list za pokrytecký; predsa však odpísal: „Boh pozná tvoje zmýšľanie i skutky; ak ma chceš skúšať, pamätaj: som hriešny človek, ale Boží sluha. Ak však chceš úprimne poznať Božiu vôľu, príď do chrámu, keď budú so mnou ostatní biskupi. Samého ma neuvidíš.“

Pelagia sa ponáhľala do chrámu a pred všetkými zhromaždenými biskupmi sa vrhla na zem, vyznala plačúc svoje hriechy, sľubovala polepšenie a prosila o krst. Nonus však povedal: „Podľa cirkevného nariadenia môžeš prijať krst len pod podmienkou, že sa za teba niekto zaručí, že sa už nevrátiš k predošlému životu.“ Pelagia vediac, že by sa nenašiel nikto, kto by chcel dať za ňu záruku, začala plakať a povedala: „Prosím ťa, pane môj, zmiluj sa nado mnou podľa príkladu svojho Majstra! Urob zo mňa kresťanku! Priznávam sa; som skutočne priepasť hriechu a nerestí. Ale som odhodlaná po celý svoj život robiť pokánie.“ Biskupi sa za ňu prihovárali a povedali: „Takúto túžbu po očiste a po spasení sme ešte nepočuli.“

Pelagia bola pokrstená. Rozdala všetok svoj majetok chudobným, opustila Antiochiu, miesto svojich hriechov, odcestovala do Jeruzalema a tam žila v jaskyni na Olivovej hore najprísnejšou kajúcnosťou až do svojej blaženej smrti v roku 457.

8. októbra Sv. Brigita, vdova

Brigita sa narodila v roku 1302 na otcovskom statku Finstad pri meste Upsala. Matka zomrela krátko po pôrode svojej dcéry a otec dcérku odovzdal jej tete na výchovu. Keď mala desať rokov, počula raz Israaela Erlandsona z rádu dominikánov kázať o Pánovom umučení a bola dojatá do hlbín duše. V noci sa jej potom zdalo, že na svoju otázku: „Pane, kto ťa tak kruto zranil?“ počuje Kristovu odpoveď: „Všetci ktorí si nevážia moju lásku k ľuďom.“

Brigita sa vydala, keď mala 16 rokov, na otcovo pranie za knieža Ulfa Gudmarsona, norického miestokráľa. Žila s ním v šťastnom manželstve. Na jej podnet sa manžel zriekol kartárskej vášne i zbytočného prepychu a prijímal častejšie sväté sviatosti. Mali osem detí. Brigita bola dobrou matkou; svoje deti viedla k tomu, aby Boha nadovšetko milovali a premáhali zlé náruživosti. Bola rozvážna, prezieravá žena; vzorne sa starala o svoju rodinu, v tichej domácnosti nachádzala svoje šťastie; nemala záľubu v zábavách a radovánkach, ale jej potešením bolo čítanie Biblie.

Nemilo bolo prerušené jej rodinné šťastie, keď ju kráľ Magnus povolal do Stockholmu na svoj dvor a urobil ju dvornou vychovateľkou svojej dcéry, mladej kráľovnej. Brigita neprestala byť v dvornom ovzduší horlivá vo vykonávaní náboženských povinností; ale jej horlivosť sa stala terčom posmechu. Preto sa po niekoľkých rokoch, keď princezná dospela, s radosťou vrátila zasa do úzkeho rodinného kruhu.

Keď jej manžel okolo roku 1344 zomrel, Brigita sa oddala skutkom pobožnosti a kajúcnosti ešte horlivejšie než dovtedy. Kedykoľvek prehovorila ľahkovážne slovo, robila pokánie, berúc do úst horkú bylinu alebo žula kus horcového koreňa.

V roku 1346 putovala do Ríma a vybudovala tam ústav pre švédskych pútnikov a žiakov. Brigita podobne ako sv. Katarína Sienská sa nehanbila verejne karhať verejné zlo, nešetiac ani vysokých hodnostárov. Keď chcel pápež Urban V. opustiť Rím a znovu sa usadiť v Avignone, Brigita mu pohrozila

prorockými slovami, že ho stihne smrť, ak opustí Rím. Výstraha vyznela naprázdno. Urban V. napriek tomu opustil Rím, ale v tom istom roku zomrel. Brigita sa vydala, hoci bola už v pokročilom veku, na cestu do Jeruzalema. Chorľavá sa vrátila do Talianska.

Boli Veľkonočné sviatky, posledná Veľká Noc, ktorú prežila tu na zemi. Hoci bol deň radostného vzkriesenia, jej duša bola smutná. Bolo jej, akoby sa od nej Boh vzdialil, necítila žiadnu útechu, žiadne milosti. Cítila veľkú vyprahnutosť. Nesmierne trpela.

Tu sa jej zrazu zdalo, akoby sa Matka Vzkrieseného naklonila k jej zatemnenej duši a hovorila ticho a jemne: „Dnešný deň ma môj Syn potešil. Tak chcem i ja zmierniť tvoje pokušenia. Chcem ťa naučiť, ako im máš odopierať. Divíš sa tomu, že teraz v starobe ťa prenasledujú pokušenia, aký si nezažila ani v mladosti ani v manželstve? Hľa, to je preto, aby si spoznala, ako bez môjho Syna nič nie si a nič nemôžeš a že by si bez neho bola padla do každého možného hriechu. Preto ti radím teraz **tri prostriedky proti pokušeniam**:

1. ak dorážajú na teba **nečisté myšlienky**, povedz: „Ježišu, Synu Boží, ktorý všetko môžeš, pomôž mi, aby som nemala radosť zo zlých myšlienok!“
2. ak príde **pokúšenie k hriešnym rečiam**, modli sa: „Ježišu, Synu Boží, ktorý si mlčal pred sudcom, drž môj jazyk, nech si rozvážim, ako a čo mám hovoriť!“
3. ak ti však prichádza **pokúšenie niečo zlého urobiť** alebo odpočívať alebo jesť, hovor takto: „Ježišu, Synu Boží, ktorý si bol spútaný, riaď moje ruky a moje údy, aby všetky moje skutky prišli k dobrému koncu!“

Brigita bojovala a modlila sa. Avšak zakrátko cítila pokušenie i v modlitbe. I povedala k nej bl. Panna: „Diabol je ako závistlivý vyzvedač, ktorý rád prekáža zbožným, aby v modlitbách neboli vypočutí od Boha. Modli sa preto – nech si pokúšaná akokoľvek – modli sa pokojne ďalej! Snaž sa modliť, lebo snaha a túžba platí za dokonalé dielo. A keď nemôžeš vyhnúť tie nečisté predstavy, ktoré ti prichádzajú na myseľ, dobrá vôľa ti bude pripočítaná za korunu, keď v pokušení nepovoľuješ a to pokušenie sa ti protiví.“

Svätá Brigita zomrela 23. júla 1373.

9. októbra

Ján Leonardi, vyznavač

Pamiatka sv. Dionýzia, Rustika a Eleutheria, mučeníkov

Pod menom sv. Dionýzia ctia dnešné liturgie dvoch svätých mučeníkov; Dionýzia Areopagitu, ktorého obrátil v Aténach sv. Pavol, a svätého Dionýzia, parížskeho biskupa (z konca 3. storočia). Až do 16. storočia boli obaja svätci uctievaní.

Dionýzios Areopagita bol podľa martyrológie prvým aténsym biskupom a vo vysokom veku zomrel mučeníckou smrťou. Pod jeho menom sa zachovali vzácne spisy, ktoré sú klenotom starokresťanského písomníctva. (Pochádzajú však od neznámeho pisateľa z 5. storočia. Zvlášť spis o cirkevnej hierarchii je dôležitý pre dejiny liturgie; popisuje kresťanské obrady, sv. omšu, svätenie olejov a pohrebne obrady.)

Druhý Dionýzios (Diviš) bol podľa podania jedným zo siedmich biskupov – vierozvestov, ktorého pápež Fabián vyslal v 3. storočí do Gallie. Pôsobil v Lutecii (dnešnom Paríži) a bol sťatý na výšine, ktorá sa volá dodnes Montmartre (Hora mučenícka). Nad jeho hrobom vybudovala sv. Jenovefa kaplnku a kráľ Dagobert tu založil v 7. storočí slávne opátstvo Saint Denis. Opátstvo bolo pohrebiskom francúzskych kráľov až do veľkej revolúcie. V stredoveku býval svätý Dionýzios Parížsky zobrazovaný s vlastnou sťatou hlavou v ruke (napr. v kaplnke sv. Kríža na Karlštejne). Bolo zvykom ho zobrazovať i s mečom. Svätý Dionýzios patrí do zboru Štrnástich sv. pomocníkov.

Rustikus a Eleutherius boli mučeníckymi druhmi svätého Dionýzia.

Bl. Gunther pochádzal z kniežacieho rodu, zrejme durynského, a bol príbuzným cisára sv. Henricha II. a jeho sestry Gizely, vydanéj za uhorského kráľa sv. Štefana. V mladosti sa nenaučil ani čítať, ani písať. Žil ľahkomyselne a rozmarne. Až v pokročilom veku si zaumienil, že dá zbohom svetu a začne nový život. Putoval do Ríma a vrátiac sa do vlasti vstúpil do altaichského kláštora na Dunaji, kde bol vtedy opátom Gotthard.

Gunther zavesil svoj meč pri oltári a obliekol sa do mníšskeho rúcha. Svoje majetky odkázal väčšinou altaichskému kláštoru, ponechal si len zvyšok, čo bolo treba na výživu mníchov gelingského kláštora. To však

odporovalo základným pravidlám mníšskeho života, ktoré vyžadujú zrieknuť sa všetkých majetkov. Preto bol Gunther Gotthardom pokarhaný.

Neskôr si Gunther vyžiadal od opáta Gottharda povolenie, aby mohol pustovníčiť. Povolenie dostal a usadil sa v šumavských pralesoch pri rieke Čierna Rezna. Niekoľko altaichských mníchov za ním prišlo a tak vznikla pustovnícka osada, podriadená altaichskému opátovi. Vládla tam prísna kázeň. Gunther vynikal horlivosťou v pôstoch a v iných kajúcich skutkoch, čím chcel svoje telo trestať za hriechy spáchané v predošlom živote. Opát Gotthard sa úprimne radoval z nábožnej horlivosti, ktorú videl v tejto pustovníckej osade.

Osada sa stala útlkom cestujúcich, ktorý sa uberali hustými lesmi a Gunther razil so svojimi mníchmi cestu vedúcu z Bavorska do Čiech, od Čierneho Rezna k Eisensteinu a k Sušici.

Ako vysvitá zo správ kronikárov, bol Guntherov vzťah ku kniežaťu Břetislavovi priateľský. Podľa povesti bol Gunther v Prahe i v Břevnove; břevnovskí mnísi si ho žiadali mať za opáta. Gunther často zavítal i do Uhorska; býval hosťom u kráľa Štefana a bolo mu dovolené podľa ľubovôle vyberať peniaze z kráľovskej pokladnice na podporu chudobných alebo kláštorov a kostolov. Kronikár píše, že české knieža Břetislav I., sprevádzaný biskupom Severom (Šebírom), zavítal ku Guntherovi a že Šebír podal pustovníkovi Pánovo Telo. Krátko potom, v roku 1045, Gunther zomrel a podľa svojho priania bol pochovaný v Břevnove. Na pohrebe bol i sv. Prokop.

10. októbra František Borgiáš, vyznávač „Smrť ma vzkriesila z mŕtvych.“

František Borgia, syn Jána, vojvodu z Gandie, a Johanny Aragonskej, vnučky kráľa Ferdinanda Katolíckeho, sa narodil v roku 1510 na hrade Gandii v Španielsku.

Cisár Karol V. a jeho manželka Izabella si mladého driečného syna vojvodu z Gandie obľúbili. Izabella zasnúbila Františka s Eleonórou de Castro, svojou dvorankou. František a Eleonóra žili v šťastnom manželstve. Mali 8 detí. Františkovi bola najmilším zamestnaním lov a hudba. Raz ochorel horúčkou. V chorobe ho navštívil cisár Karol V. Chorý vidiac, že ani najslávnejší panovník, akým bol v tej dobe Karol V., mu nemôže uľaviť v bolestiach, rozjímal, aké márne je ľudské šťastie, ak sa zakladá na ľudskej priazni. Hľadal teda útechu vo Svätom Písme a v Životoch svätých. Tieto knihy nazval „nemými kazateľmi“. Hovorieval: „**Čítanie nábožných kníh je prvý stupeň k dokonalému životu; čítanie zlých kníh je nebezpečnejšie než záhal'ka.**“

V roku 1539 zomrela v Tolede mladá a krásna manželka cisára Karola V. Izabela. Vojvodovi Františkovi Borgiášovi bolo uložené, aby mŕtvolu zomrelej cisárovnej previezol do Granady, kde mala byť pochovaná v kráľovskej hrobke. Podľa španielskeho zvyku bola pred pohrebom rakva otvorená a František mal prisahať, že je to skutočne cisárovnina mŕtvola. Izabela dala pred smrťou rozkaz, aby jej telo nebolo balzamované. Teraz uplynulo už sedem dní od smrti. Keď bola rakva otvorená, František sa zhrozil. Aká zmena sa stala s telom kedysi tak krásnej cisárovnej! Dvorania sa mŕtvolu štítali a odišli. František zostal sám. Hlboko dojatý zvolal: „Si ty skutočne mocná a slávna cisárovná? Si ty Izabela? Kam sa podela tvoja krása, ktorá pútala oči všetkých? Sú to skutočne tvoje oči, ktoré ešte pred nedávnym oblažovali každého, na koho sa láskavo pozreli? Ó, márnosť nad márnosť! Hľa, teraz ti, Izabela, už nikto nechce slúžiť, nikto vzdať poctu, nikto sa už nehonosí, že je tvojím dvoranom? Takýto je koniec pozemskej slávy a všetkých statkov.“

František zostal dlho pri mŕtvej Izabele. Rozhodol sa, že nastúpi novú životnú dráhu. Urobil sľub, že ak prežije svoju manželku, dá svetu nadobro zbohom a vstúpi do rehoľného stavu, aby naďalej slúžil len tomu Pánovi, ktorý nikdy neumiera.

Nasledujúci deň bolo telo cisárovnej slávne pochované. Pohrebnú reč mal učený a zbožný kňaz Ján Avila. Hovoril o porušiteľnosti všetkých svetských vecí a o pošetilosti tých, ktorí nedbajú o večnosť. Františkovi sa zdalo, že kazateľove slová sú namierené na neho. I poradil sa s bl. Jánom; svätec schválil jeho úmysel. Od tej doby František hovorieval: „Smrť cisárovnej Izabelly ma vzkriesila z mŕtvych.“ Svoj úmysel vstúpiť do kláštora nemohol uskutočniť hneď, lebo cisár Karol V. ho urobil katalonským miestodržiteľom, kde vládol spravodlivo, starostlivo sa staral o blaho poddaných a prísne trestal lúpežníkov.

Keď jeho manželka ochorela, vrúcne sa modlil sa jej uzdravenie. Tu sa mu však zdalo, ako by mu vnútorný hlas povedal: „Ak chceš, aby tvoja manželka žila naďalej, buď vôľa tvoja, ale nebude to prospešné

ani pre teba, ani pre ňu.“ Svätec sa modlil: „Bože môj, nech sa stane tvoja vôľa. Nechcem nič, iba to, čo sa páči Tebe: Obetujem Tebe život svojej manželky i život svojich detí a svoj vlastný život. Všetko Ti kladiem k nohám a odovzdávam do Tvojich rúk. Nalož s nami, ako chceš!“

Keď bol jedného dňa František na ceste ku kráľovnej, dozvedel sa, že jeho dcéra náhle zomrela. Svätec šiel pokojne k dvoru, vybavil svoje práce a nakoniec prosil kráľovnú, aby sa pomodlila za jeho zomrelú dcéru. Kráľovná žasla, že on ako otec môže zostať pokojný pri takejto správe. Nato František odpovedal: **„Čo nám niekto dal ako pôžičku, to radi vraciame majiteľovi. Boh však všetko robí k nášmu dobru a zaslúži si našu vd'ačnosť, či dáva alebo berie.“**

Keď mu v roku 1543 zomrel otec a krátko potom i manželka, požiadal o prijatie do jezuitského rádu. Ešte štyri roky musel riadiť svoje svetské veci, až napokon v roku 1550 mohol ísť do Ríma k sv. Ignácovi, kde zajasal: „Bohu vd'aka; už sú pretrhnuté všetky príbuzenské zväzky, moja duša sa podobá vtákovi, ktorý vyšiel z klietky.“

V roku 1565 bol zvolený za generála jezuitov. Zomrel 30. septembra 1572.

11. októbra **Materstvo bl. Panny Márie**

Serafín sa narodil v roku 1534 v Monte Granáriu v Taliansku.; pochádzal z chudobných rodičov. Vzdelanie nemal žiadne; nevedel ani čítať, ani písať; v práci bol neobratný, nemal žiadne skvelé vlastnosti, a predsa sa stal svätým. Stupne, po ktorých kráčal k svätosti boli: modlitba, sebaumŕtvovanie, pokora a poslušnosť.

Pracoval ako murár u brata. Avšak brat bol hnevливý a hrubý. Za každú maličkosť bol Serafín bitý. Zvlášť keď vo voľnej chvíli šiel do samoty, aby sa pomodlil.

Keď raz pracoval v susednom meste, dcéra domácich mu predčítavala vo voľných chvíľach zo zbožnej knihy o posledných veciach človeka. Serafín bol dojatý a povedal: „Čo mám robiť, keď bude všetko tak prísne súdené? To by bolo snád' najlepšie stať sa pustovníkom.“ Dievčina odpovedala: „Čo hovoríš o pustovníkoch? Choď radšej ku kapucínom!“ Serafín ani nepoznal tento rád. Keď však počul o jeho prísnosti, zapáčil sa mu a rozhodol sa, že pôjde k nim. Po mnohých ťažkostiach bol napokon prijatý.

Keďže bol v práci pomalý a neobratný, predstavení ho často kárali. On každý trest prijímal s radosťou a ešte sa usmieval. Predstavení tomu však zle rozumeli a pridali ešte ďalšie tresty. Spočiatku zlý duch pokúšal Serafína, aby radšej opustil kláštor a osamote ako pustovník žil v pokoji len pre Boha. Serafín šiel v tomto pokušení do kostola a vrúčne sa modlil pred najsvätejšou Sviatosťou, aby mu Boh ukázal svoju vôľu. Zakrátko dostal Božie vnuknutie, aby šiel krížovou cestou, že to je cesta kráľovská, na ktorej nikdy nebude chýbať Božie pomoc. – Od tej doby bol Serafín v trpezlivosti neprekonateľný. Tridsať rokov tak žil, pokorovaný a tupený. Keď mu predstavený dával tresty, padol pred ním Serafín na kolená, pobožkal mu nohy a povedal: „Boh ti odpláť za toto veľké dobrodenie!“

Časom spolubratia spoznali veľkú svätcovu cnosť. To však bolo Serafínovi veľmi nemilé. Úmyselne sa robil ešte neobratnejším, aby sa mu posmievali. Keď býval dlho v kostole, robil, akoby spal, aby ho bratia nemali za zbožného.

Tento prostý človek, ktorý nevedel ani čítať, ani písať, ktorý bol pre svoju neobratnosť toľkokrát na posmech, dostal za svoju pokoru od Boha dar múdrosti. Učení a vznešení ľudia k nemu prichádzali, aby sa s ním poradili.

Keď mal už Serafín 70 rokov, ochorel. Bratia však chorobu nepokladali za vážnu a preto mu nechceli udeliť sviatosť umierajúcich. Serafín pokľakol a modlil sa: „Ó, Pane Ježišu, keď hovorím ja, nechcú mi veriť, preto hovor Ty!“ Sotva tak povedal, zbledol a bratia spoznali, že sa blíži smrť. Ponáhľali sa pre svätý olej, a keď Serafín prijal sviatosť pomazania chorých, pokojne zomrel v Pánovi v roku 1604.

12. októbra **Odkiaľ – kam?**

Edvín bol anglosaský kráľ; ako pohan dlho premýšľal, či má prijať kresťanskú vieru. Keď raz zasa sedel osamote a zhováral sa so svojím srdcom, ktorému bohu by sa mal klaňať, pristúpil k nemu svätý biskup Pavlín a položil mu na hlavu ruku. Kráľ sa zľakol a chcel padnúť na kolená pred Božím mužom. Ten ho však

pozdvihol a povedal mu priateľsky: „Hľa, unikol si ruke obávaných nepriateľov; Boh ti to dal. Žiadanú korunu si dostal, Boh ti ju daroval. Teraz pamätaj na tretie a splň svoj sľub! Prijmi vieru! Kľaňaj sa Tomu, kto ťa vytrhol z časného nebezpečenstva a povýšil ťa na pozemský kráľovský trón a kto ťa tiež zachráni pred večným trápením a dá ti podiel vo večnom kráľovstve v nebi, ak splníš Jeho vôľu, ktorú ti zvestuje skrze mňa.“ Na to kráľ odpovedal: „Som ochotný a pokladám to za svoju povinnosť prijať pravú vieru. Avšak chcem sa ešte poradiť so svojimi priateľmi a radcami. Ak sú oni rovnakého zmysľania, chceme sa spoločne posvätiť Kristovi, Prameňu života.“

Pavlín súhlasil a kráľ urobil, ako povedal; zvolal zhromaždenie múdrych mužov a pýtal sa jedného po druhom, čo si myslia o tomto novom učení...

Jeden zo starcov vstal a povedal: „Kráľu, zdá sa mi, ako by sa ľudský život na tomto svete podobal hostine. Sedíš tu so svojimi vojvodami a s vojakmi počas zimy v sále. Uprostred horí oheň a ohrieva celú miestnosť; vonku však zúri vietor, dážď a snehová fujavica. Prilietla vrabec. náhlivo poletuje sieňou, jednou bránou priletel a druhou zakrátko odlieta. Tak je to i s ľudským životom. Len na okamih sa objaví. Čo je potom, čo bolo predtým, je nám úplne neznáme. Ak nám teda môže nové učenie povedať niečo o týchto veciach, myslím, že ho máme prijať.“

Tak a podobne hovorili tiež z Božieho vnuknutia i ostatní radcovia kráľovi. I prijal kráľ Edvín s veľmožmi a s veľkým množstvom ľudu svätú vieru a dal sa pokrstiť v kúpeli znovuzrodenia v jedenástom roku svojej vlády, to jest v roku 627 po Kristovom narodení.

Jeho manželka bola Edelburga, dcéra svätého Ethelberta, kráľa. Edvín padol vo vojne s Pendom, kráľom z Mercie, v bitke pri Hatfielde 12. októbra 633.

„Hľa,“ hovorí žalmista, „len para je život každého človeka, veru ako tieň ide človek životom...“ (Ž39,6-7)

13. októbra **Edvard, vyznávač** **„Ktorí milovali jeho príchod.“** (2Tim4,8)

Sv. Edvard bol synom anglického kráľa Ethelreda a Emmy, ktorá bola dcérou normandského vojvodu Richarda. Edvardovi rodičia utiekli pred útokmi nepriateľských Dánov do Normandie. Z týchto strastí spoznal Edvard už v útlom veku márnosť všetkej pozemskej moci a slávy a pohrdajúc svetom miloval Boha a hľadal večné statky.

Keď jeho matka ovdovela, žiadal dánsky kráľ Kanut o jej ruku. Emma súhlasila a Kanut vládol v Anglicku spravodlivo až do smrti (1035). Po jeho smrti nastúpil vládu neschopný slaboch Harard. I radili dvorania Edvardovi, aby podnikol do svojej vlasti vojenskú výpravu a zmocnil sa otcovského trónu. Ale Edvard odmietol túto radu hovoriac: „Nežiadam si kráľovstvo, ktoré by som nemohol dosiahnuť inak než prelievaním ľudskej krvi.“ Keď však zomrel Harardov nástupca Hardiknut a anglickí veľmoži sami ponúkali Edvardovi trón, Edvard ponuku prijal, vrátil sa do Anglicka a bol s jasotom prijatý. Jeho prvou snahou bolo napraviť všetku krivdu, spôsobenú počas cudzineckej vlády domorodému obyvateľstvu. Upravil zemské zákony a vydal zákonník, ktorý pod menom „Zákonní Edvarda vyznávača“ je známy dodnes.

Edvard podnikol počas svojho panovania jedinú vojenskú výpravu, a to nie za svojím prospechom, ale pre spravodlivú vec susedného Škótska. Tam totiž zavraždil Makbeth zákonitého kráľa Dunkana a dal sa ukrutne panovať v jeho zemi. Syn zavraždeného kráľa Malkolm utiekol do Anglicka k Edvardovi a prosil o pomoc. Edvard zbral vojsko, vtrhol bojovo do Škótska, zvrhol Makbetha a dosadil na trón Malkolma.

Edvard sa horlivo snažil o dosiahnutie kresťanskej dokonalosti a o vytrvalosť v bohumilom živote. Preto pestoval zvlášť úctu k Panne Márii a k sv. Jánovi Evanjelistovi, ktorý mu bol vzorom lásky k Ježišovi Kristovi. Ak ho niekto prosil o milosť v mene tohto svätého apoštola, vždy bol vypočutý. Rozpráva sa, že jedného dňa ho požiadala žobrák o almužnu. Kráľ, nemajúc práve po ruke peniaz, daroval žobrákovi svoj prsteň. A najbližšiu noc zbadal v sne sv. Jána, ako mu vracia prsteň a oznamuje mu skorú šťastnú smrť.

Kráľ dal na svoje náklady prestavať vestminsterský chrám. Nadišiel deň slávneho posvätenia. Hoci chorľavý, zúčastnil sa Edvard tejto slávnosti. Avšak za krutého mrazu sa jeho choroba zhoršila; i zaľahol a chystal sa na kresťanskú smrť modlitbou a prijatím svätých sviatostí. Kráľovná Editha horko plakala, ale on

ju tešil hovoriac: „**Neplač, ved' neumriem. Viem, že z tohto údolia smrti odchádzam do zeme živých, aby som tam požíval naveky blaženosť svätých.**“ Zomrel 5. januára 1066.

O smrti sv. Edvarda platia slová sv. Jána: „Blahoslavení mŕtvi, ktorí umierajú v Pánovi. Áno, hovorí Duch, nech si odpočinú od svojich námah, lebo ich skutky idú s nimi.“ (Zjv14,13)

14. októbra

Kallist, pápež a mučeník

„U Boha nie je rozdiel medzi otrokom a slobodným.“

(Gal3,20)

Kallist bol synom námorníka v Ríme a stal sa v mladíckom veku otrokom cisárskeho námestníka Karpofora. Keďže slúžil pocitovo, dostal za svoje služby veľkú čiastku peňazí. Zriadil si zmenáreň na Rybom trhu v Ríme, avšak v obchode nemal šťastie, prišiel na mizinu a tak zo strachu pred svojím pánom utiekol na loď. Karpofor ho však prenasledoval a Kallist skočil do mora, aby plávaním unikol, ale námorníci ho chytili a odovzdali jeho pánovi. Úbohý utečenec bol odvedený do Ríma a daný za trest do mlyna, kde konal veľmi ťažké práce majúce na hrdle železný kruh a na rukách okovy. Trpel hladom a nemilosrdní dozorcovia ho často bili až do krvi. Niektorí kresťania mu vyprosili prepustenie, aby si mohol u dlžníkov vyzdvihnúť peniaze. Najviac dlžníkov mal medzi židmi; i vstúpil v sobotu do židovskej modlitebne a žiadal prítomných dlžníkov, aby mu vrátili peniaze. Židia sa na neho oborili a vliekli ho k mestskému prefektovi žalujúc, že ruší ich bohoslužby. Prefekt dal Kallista zbičovať a odsúdil ho k nútenej práci v sardinských baniach.

Niekoľko rokov potom prosil pápež Viktor cisárovnú Marciu, aby kresťanskí odsúdenci v sardinských baniach boli prepustení. Marcia si vyžiadala zoznam kresťanov a vyhovela tejto prosbe. Omylom však Kallist nebol na zozname, ale na svoje úpenlivé prosby bol tiež prepustený a bola mu daná sloboda.

Pápež Viktor zakrátko spoznal Kallistove dobré vlastnosti a poslal ho do prímorského mesta Ancia, kde mu povolil z kresťanských almužien peňažitú podporu. Pápež Zefyrín zveril Kallistovi vedenie nižšieho duchovenstva a ustanovil ho správcom rozsiahleho pohrebiska pri Appiovej ceste.

V roku 218 sa stal Kallist pápežom. Pretože v mladosti prešiel trpkou školou života, osvedčoval v cirkevnej kázni múdru umiernenosť. Niektorí biskupi totiž vylučovali z Cirkvi všetkých takých hriešnikov, ktorí sa dopustili ťažkých zločinov, najmä modloslužby, bludárstva, vraždy a smilstva, pripúšťajúc ich síce pokániu, ale bez nádeje, že budú niekedy rozhrešení a prijatí do spoločenstva veriacich. Proti týmto nemilosrdným horliteľom Kallist bojoval a prehlásil, že všetky hriechy môžu byť po riadnom pokání odpustené, pretože žiadny hriech nie je tak veľký, aby nemohol byť odpustený mocou kľúčov, ktorá bola Cirkvi od Krista požičaná.

Kallist ustanovil pôst po tri soboty do roka na vyprosenie poľnej úrody. Tieto pôsty, ku ktorým neskôr pribudol štvrtý, dali podnet k zavedeniu Štyroch suchých, či kántrových dní.

Kallist, hoci mierny a zhovievavý, viedol si vo veciach viery rozhodne a prísne. Dbal o zachovávanie presnosti a čistoty katolíckej viery. Touto ráznosťou sa dostal do sporu s váženým Hippolytom, žiakom sv. Irene. Hippolyt potieral bludy Sabelliánov, ale sám sa pritom dopustil niektorých nesprávností v kresťanskom učení. Kallist vylúčil z Cirkvi nielen Sabellia, ale i Hippolyta. Hippolyt sa však dal vysvätiť za biskupa, i nastal v Ríme neblahý cirkevný rozkol. Avšak časom pristúpili všetky cirkevné kresťanské obce ku Kallistovi, uznávajúc ho za riadneho pápeža.

I keď pravdepodobne zomrel prirodzenou smrťou, je pre veľké útrapy počítaný medzi mučeníkov. Rok jeho smrti je 222.

15. októbra

Terézia, panňa

„Všetko je márnosť, jedine Boh stačí.“

Trvalo to dlho, než sa Terézia z Avily (narodená 28. marca 1515) prebojovala k poznaniu, že jediný Boh stačí. V mladosti čítavala životopisy svätých. Bola nimi tak nadšená, že ako sedemročná utiekla s malým bračekom z domu a chcela ísť do Afriky, aby tam umrela ako mučenica. Keď mala dvanásť rokov, umrela jej matka. Terézia sa vrhla pod obraz Panny Márie a zvolala: „Matka milosrdenstva! Buď mi teraz matkou! Prijmi mňa úbohú sirotu za svoje dieťa!“ Po matke však zostali rytierske romány, ktoré Terézia hltala a toto

čítanie nezostalo bez účinku na jej duši. Stala sa márnivou, rada sa strojila a dokonca začala sama písať takýto román.

Našťastie ju otec poslal na výchovu k rehoľniciam; tam príkladom sestier a čítaním listov sv. Hieronyma prišla k poznaniu, že „jediný Boh stačí“. Rozhodla sa, že vstúpi ku karmelitánkam. Avšak ani tam hneď nepatrilo jej srdce celé Bohu. Rada prijímala návštevy, bavila sa o všetkých možných veciach. Až raz pohľad na trpiaceho Spasiteľa v nej vzbudil takú veľkú ľútosť, že sa celým srdcom a celou dušou oddala Bohu a Jeho službe. Povedala: „Život, ktorý som doteraz viedla, bol môj život, odo dneška to bude Boží život vo mne.“

Aby bol Boh viac uctený, ujala sa práce reformovať rád karmelitánok. To jej prinieslo prenasledovanie a utrpenie, aké si môžeme ťažko predstaviť. Jej jedinou túžbou bolo, aby bol Boh viac milovaný a ctený. Preto robila pokánie, preto sa modlila a trpela.

Raz povedala: „**Keby som mohla, vystúpila by som na najvyššiu horu a volala by som do celého sveta: ,Ludia, modlite sa, modlite sa, modlite sa!’**“

Ale nie je modlitba ako modlitba. Sv. Terézia ako duša trpiaca mala zvláštnu silu modlitby. To vycítili aj svetskí ľudia a prichádzali k nej so svojimi starosťami a prosbami. V jednom liste svätica narieka: „Musím sa smiať a zároveň sa rmutiť, keď vidím, s akými vecami ľudia prichádzajú k nám, aby sme ich v modlitbách odporučili Bohu; áno i o bohatstvo a peniaze máme prosieť Boha, a to za osoby, ktorým by som radila, nech prosia Boha o milosť, aby mohli tým všetkým pohľadať. Oni to myslia dobre, a my im napokon vyhovujeme, pretože vidíme dôveru, ktorú majú k nám, avšak ja pre svoju osobu verím, že ma Boh v týchto veciach nikdy nevyslyší. Svet horí, chcú Ježiša takpovediac znova odsúdiť, pretože proti nemu vyriekli tisíce krivých svedectiev; chcú zničiť Jeho Cirkev a my by sme mali premárniť čas prosbami o veci, ktoré, keby nás Boh vypočul, by mohli byť príčinou, že jediná duša nepríde do neba? Nie, drahé sestry, teraz nie je čas s Bohom vyjednávať o malicherné veci!“ (Cesta k dokonalosti.)

Bola veľkou trpiteľkou; telesne bola skoro stále chorá a každý pohyb jej pôsobil najväčšie bolesti, duševne však trpela najhorším ohováraním, a zvlášť ju bolelo, že týmto ohováraniam verili i biskupi, áno i pápežov zástupca. Jej pomocník v obnove rehoľného ducha sv. Ján z Kríža bol duchovnými vrchnosťami uvrhnutý do žalára, ale sv. Terézia nikdy neprosila Boha o umiernenie týchto bolestí. „Kedykoľvek som na modlitbe alebo rozjímam, nie je mi možné, i keby som sa namáhala, prosieť pre seba o svieženie...; lebo vidím, že Ježiš bol celý svoj život v bolestiach; o bolesti prosím, aby mi ich udelil, a aby mi predovšetkým dal milosť ich trpezlivo znášať... Všetky veci tohto sveta mi pripadajú bláznovstvom... tiež to, keď sa nad smrťou alebo nad utrpením človeka príliš rmutíme.“

V roku 1582, vracajúc sa z Burgosu do Avily, na ceste ochorela; s ťažkosťami sa dovliekla do kláštora v Albe de Tores. Tam zaľahla. Keď prijímala sviatosť umierajúcich, modlila sa: „Ó, Pane, konečne prišla doba oddávna vytúžená, že pôjdem k Tebe!“ Potom povedala: „Ďakujem Bohu za milosť, že ma povolal do katolíckej Cirkvi.“ Zomrela 4. októbra 1582.

16. októbra Hedviga, vdova

Sv. Hedviga sa narodila v roku 1172 na hrade Andechs pri Ammerskom jazere v Bavorsku. Jej rodičia boli gróf Berthold a Anežka, dcéra míšenského zástupcu panovníka. Hedvigina sestra bola Gertrúda, neskôr manželka uhorského kráľa Ondreja a matka sv. Alžbety Durynskej. Hedviga bola vychovaná v kicingenskom kláštore. Neskôr sa vydala za Henricha, syna slezského kniežat'a Boleslava.

Sv. Hedvigu Boh veľmi miloval, preto ju navštívil preveľkými bolesťami. Ako na Jóba padala na ňu rana za ranou.

Keď prišla ako mladá vojvodkyňa do Vratislavi, boli príbuzní jej manžela v spore.

O ruku jej dcéry Gertrúdy sa uchádzal zástupca panovníka Ota Vittelsbašský, muž divokej povahy a surových mravov, všade nenávidený. Vlastný Hedvigin brat, bamberský biskup Ekbert, podporoval tento sobáš. Ale cisár Filip Švábsky dal nevestiným rodičom výstrahu pred nehodným ženíchom. Keď sa o tom Oto dozvedel, zavraždil cisára. Pre tento zločin bol vrah prehlásený za štvanca a tiež jeho domnelí spoluvinníci, biskup Ekbert a jeho brat Henrich, prepadli ríšskej kliatbe a rodný hrad sv. Hedvigy Andechs bol úplne zborený. Otec bolesťou nad touto potupou zomrel.

Sestra svätej Hedvivy, manželka uhorského kráľa, Gertrúda, bola tiež v roku 1214 zavraždená. Správa o náhlejšej smrti Hedvivy hlboko dojala. Súčasne sa však chystala i v Slezsku búrka. Jej starší syn Henrich nadržiaval Nemcom. S tým však nebol spokojný mladší Konrád, prajúci domácomu poľskému obyvateľstvu, a dal sa zberať poľské vojsko, avšak Henrich zvolával do zbrane rytierov a nemeckých sedliakov. Márne zarmútení rodičia dohovárali rozvadeným synom. Medzi vojskami oboch bratov sa strhla bitka, v ktorej bol Konrád porazený. I hľadal útočisko pri otcovi na Hlohove, jedného dňa však nešťastne spadol s koňom a zabil sa.

V roku 1227 bol jej manžel Henrich Bradatý zradne prepadnutý od pomoranského kniežata Svätopluka a ťažko poranený. Sotva sa uzdravil, prepadol ho knieža Konrád Mazovský a odviedol ho do zajatia. Jeho syn Henrich ho chcel vojenskou mocou vyslobodiť, ale Hedviga mu v tom bránila. Sama sa vydala na ďalekú cestu do Mazovska na hrad Plock a žiadala, aby bol Henrich prepustený na slobodu. Podarilo sa jej to, ale radosť z uzatvoreného mieru netrvala dlho. Henrich znova bojoval proti Konrádovi Mazovskému a iným poľským kniežatám. Síce zvíťazil, ale krátko nato umrel. Keď sa dcéra Gertrúda nadmieru rmútila, povedala Hedviga: „Upokoj sa! Či sa chceš previniť Božej vôli? To by nič neprospeľo. Veď Stvoriteľ môže naložiť s tvorom, ako sa mu páči; a akokoľvek s nami naloží, máme mu za to ďakovať.“

Syn sv. Hedvivy Henrich Pobožný tiahol na jar proti Tatárom. Bol porazený presilou nepriateľov a padol s 10.000 kresťanských bojovníkmi. V noci po osudnej bitke precitla Hedviga a povedala: „Stratila som syna, v tomto živote ho už neuvidím.“ Na tretí deň prišiel posol a potvrdil kňaznине tušenie. Keď našli mŕtve telo a pochovali ho vo Vratislave, Hedviga sa modlila: „Ďakujem Ti, Pane, že si mi dal takého syna, ktorý ma vždy ctí a miloval a nikdy nezarmútil. Hoci by som ho rada mala pri sebe na zemi, prajem mu to najvrúcnejšie, že preliat svoju krv spojený s Tebou, svojím Tvorcom.“ Zomrela 15. októbra 1243.

„Ak nebudete ako deti.“

(Mt18,3)

Gerard Majella sa narodil dňa 23. apríla 1726 v mestečku Muro v neapolskom kraji. Keď mal Gerard 10 rokov, bol daný do školy v San Fele. Jeho spolužiaci spozorujú, že Gerard pokojne trpí ich nezbednosťami, domnievali sa, že je obmedzený hlupák a urobili ho terčom svojich chlapčenských zlomyselností. Tiež tovaríš krajčírskemu majstra, ku ktorému bol Gerard daný do učenia, bil a kopal Gerarda, kedykoľvek sa mu zachcelo, pod zámienkou, že Gerard modlitbami a Božími službami premeškáva čas určený na prácu.

Neskôr vstúpil Gerard do kongregácie redemptoristov a stal sa pre svoju poslušnosť tak veľkým divotvorcom, že takpovediac oplýval zázrakmi.

Jeho predstavený P. Cafaro ho ustanovil vrátnikom a nariadil mu: „Keď budete počuť hlas zvonku, nechajte všetko a bežte k bráne!“

Sv. Gerard stáčil práve omšové víno, keď pri bráne zazvonilo. Nechal kohútik na sude otvorený a s fľaškou v ruke utekal k bráne. Tam stretol rektora: „Nehanbíš sa ísť k bráne s fľašou vína?“ „Dôstojnosť, nariadil ste mi, aby som hneď všetko nechal, a tak ako som bežal k bráne, keď budem počuť zvonit...“ „Nešikovný jeden,“ hovoril mu P. Cafaro, „vlez do pece!“ Týmto žartovným slovom chcel dobrého brata odbiť. Ten však vzal túto odpoveď doslova a vliezol poslušne do chlebovej pece. Až neskôr, keď prišiel pekáč, aby založil oheň, objavil Gerarda v peci. Nemohol si to vysvetliť a žiadal ho, aby vyliezol. Avšak brat odpovedal: „Som tu na rozkaz predstaveného, preto nesmiem vyliezť skôr dokiaľ nedostanem povolenie.“ Bežali k P. rektorovi: „Brat Gerard je v peci a nechce vyliezť, pretože vraj je tam z poslušnosti.“ P. Cafaro sa naľakal a povedal: „Bežte hneď do pivnice, snáď nenechal otvorený kohútik. Brat bežal do pivnice. Skutočne kohútik bol otvorený, avšak ani kvapka vína nevytiekla.“

Keď ešte slúžil u prísneho biskupa Albinho, musel ísť raz po vodu. Zamkol dom a kľúč vzal so sebou. Keď sa však nahol nad studňu, kľúč sa mu vykĺzol a spadol do studne. Čo teraz? Bežal do kostola, vzal sošku Jezuliatka, priviazal ju na povraz a spúšťal ju do studne. Pritom sa modlil: „Ach, moje Dieťaťko, milé Dieťaťko! Len Ty mi môžeš priniesť kľúč; nech ho dostanem, aby sa dôstojný pán nehneval, keď sa vráti domov!“ Zvedavci hľadeli, ako všetko dopadne. Ako sa však divili, keď Gerard vytiahol sošku a Jezuliatko skutočne držalo v rukách stratený kľúč. S jasotom sprevádzali svätca do kostola a chválili Boha. Studni dali meno „Gerardova studňa“.

Raz v Taliansku napadalo mimoriadne veľa snehu. Brat Gerard mal rozkaz odhŕňať sneh. Keď bol hotový, pýtal sa poslušne, čo má so snehom robiť. Predstavený, trochu namrzený, povedal žartom: „Nuž,

zoberte ho a uložte do sakristie na skrine pre bohoslužobné rúcha!“ Za nejakú hodinu predstaveného napadlo: „Aby Gerard zasa niečo nevyviedol.“ Šiel do sakristie a čo tam vidí? Na skrini pekne narovnaný sneh. Aká to bude škoda! Všetky drahé omšové rúcha skazené vodou! Hneď otvoril skrine. Ale na počudovanie, paramenta bola úplne suchá.

Raz mu predstavený rozkázal: „Okamžite choďte do susednej dediny!“ Gerard šiel „okamžite“, ani si neprezul papuče, ktoré nosieval doma. V papučiach sa ponáhlal mestom k nemalej radosti uličníkov, ktorí mali z poslušného brata zábavu.

Trpel nesmierne telesne i duševne. K tomu pridával dobrovoľné skutky kajúcnosti a všetko to obetoval za obrátenie hriešnikov. Chodieval ako služobný brat s misionármi a pri misiách mnohých hriešnikov priviedol k Bohu tým, že im zjavil ich tajné hriechy.

Gerard zomrel ako prvý svätý redemptorista 16. októbra 1755.

17. októbra **Markéta Mária Alacoque, panna**

Sv. Markéta Mária Alacoque sa narodila 22. júla 1647 v dedine Lauthecoura v autunskej diecéze vo Francúzsku. Keď mala Markéta osem rokov, zomrel jej otec; i bola daná na výchovu do penzionátu klarisiek v Charollese. Raz však ťažko ochorela, trpela dnou a vredmi na nohách a lekári jej nemohli pomôcť; ležala tak dva roky v kláštore, dva roky u matky. Vtedy urobila sľub, že ak sa uzdraví, vstúpi do nejakej rehole.

Keď sa uzdravila, rozmohla sa v nej žiadostivosť po zábavách; spoved' sa jej znechutila, strojila sa a ozdobovala, aby sa zapáčila ľuďom; raz šla v prestrojení na ples. Ale zábavy jej nedávali trvalé šťastie; odpor proti nim rástol. Príbuzní chceli, aby sa vydala. V roku 1671 vstúpila do kláštora rádu „Navštívenia Panny Márie“, teda saleziánok v Paray-le-Monial. Jej prvým zamestnaním po noviciáte bolo ošetrovanie chorých; potom zastávala všetky kláštorné služby, len vrátničkou a predstavenou nebola nikdy.

Najväčšou slasťou jej bolo prijímať Pánovo Telo. Prospievala v dokonalosti; víťazne premáhala nápor zlého ducha, ktorý ju zvädzal k pýche i k zúfalstvu. Dostávala od Boha mimoriadne milosti. Predstavené kláštora de Saumaise jej nariadila, aby napísala všetko, čo sa v jej duši deje. Nová predstavené Petronila Greyffie využila každú príležitosť, aby Markétu pokorovala, čím ju chcela uchrániť od samolúbosti.

V roku 1675 v oktáve slávnosti Božieho Tela sa Markéta modlila, ako bolo jej zvykom, pred svätostánkom. Tu mala videnie, o ktorom rozprávala takto: „Videla som Božské Srdce v oslňujúcom lesku, žiariace ako slnko, priehľadné ako krištáľ. Bolo ovinuté trnám a ozdobené krížom. Videla som Ježiša Krista, ako mi ukazuje svoje Srdce hovoriac: „Najväčšiu lásku mi preukážeš tak, keď budeš ctíť Moje Srdce a úctu k Nemu rozširovať v Mojej Cirkvi. Moje Srdce miluje ľudí nekončenou láskou, ale premnohí ma odplácajú nevďakom a pohanou. Nech je ustanovená zvláštna slávnosť k ucteniu môjho Srdca ako náhrada za urážky, ktoré sa voči mne robia, keď je moje Telo vystavené na oltároch. A sľubujem, že všetkých tých, ktorí budú takto moje Srdce ctíť, obdarím hojnými nebeskými milosťami.““

Svätá Markéta bola vyvolená za apoštolku Pánovho Božského Srdca. Svojich miláčikov však toto Srdce najradšej vedie trnistou cestou. Tak ako Pánovo Božské Srdce bolo „potupami nasýtené“, tak ani Jeho nevesta nebola ušetrená žiadnej bolesti, žiadnej choroby, žiadnej horkosti ani potupy.

„Boh ma urobil,“ tak píše sama, „kameňom úrazu, ohniskom, v ktorom sa zhromažďuje všetko pohrdanie, všetka potupa a všetko pokorenie.“

„Domnievali sa, že som posadnutá zlým duchom. Preto ma kropili svätenou vodou a žehnali ma znamením svätého kríža. Modlili sa nado mnou, aby vyhnali zlého ducha.“

Ježiš však, ktorý prebýval v mojej duši, odo mňa preto neodíšiel. Pritiahol ma ešte viac k sebe a povedal mi: „Mám rád svätenú vodu a znamenie kríža milujem tak veľmi, že sa hneď spájam s tými, ktorí ho nosia ako ja a z lásky ku mne!“

„Tieto slová vzbudili vo mne takú túžbu po bolestiach, že všetko, čo som dovtedy vytrpela, mi pripadalo ako kvapka vody, ktorá môj obrovský smäd skôr dráždila než uhasila.“

Pred smrťou povedala sestram: „Už nebudem dlho žiť.“ „Prečo?“ „Pretože nič netrpím.“ Skutočne potom zakrátko ochorela. Lekár nevidel v jej chorobe nič závažného. Podali jej Pánovo Telo. Žiadala, aby jej zápisky boli zničené. Nepriala si návštevu svojich príbuzných; povedala: „Umierajme tak, že všetko obetujeme Bohu!“ Začala sa chvieť bázňou pred smrťou a vravela: „Milosrdenstvo, môj Bože, milosrdenstvo!“ V horúčke volala: „Ach, horím! Horím! Aká by v tom bola útecha, keby som horela láskou

k Bohu! Ale ja som nedokázala Boha dokonale milovať! Aké je to šťastie milovať Boha! Milujte túto Lásku, ale milujte Ju dokonale!“ Dňa 16. októbra po prijatí Pánovho Tela povedala: „Bolo to naposledy.“ Potom opäť žiadala o sviatosť pomazania. A keď jej kňaz na druhý deň túto sviatosť dával, Markéta zomrela s Menom Božského Srdca na perách. Bolo to 17. októbra 1690.

18. októbra Lukáš, evanjelista

Sv. Lukáš pochádzal zo sýrskej Antiochie a bol synom pohanských rodičov. Dosiahol vedecké vzdelanie a venoval sa lekárskemu povolaniu. Kristovu vieru spoznal vo svojom rodisku, v Antiochii, bol pokrstený apoštolom Pavlom, a preto ho Hieronym nazýva „Pavlovým synom“. Lukáš sa stal dôverným spoločníkom apoštola Pavla asi preto, že bol Pavol častejšie chorý a potreboval lekárske ošetrovanie. Pavol ho nazýva „svojím pomocníkom, svojím najmilším lekárom“. Lukáš zostal pri Pavlovi i vo väzení ako v Cézarei, tak i v Ríme. Pavol si sťažuje (1Tim4,11): „Jediný Lukáš je so mnou.“

Lukáš napísal v rokoch 67-70 dva dôležité spisy: Evanjelium a Skutky apoštolov. Bol k tomu nad iných povolaný svojím vyšším vzdelaním. V evanjeliu podal obširnu a vernú správu o Kristovom živote a začiatkoch Cirkvi. Čo napísal v evanjeliu, poznal z rozprávania svedkov, ktorí Krista videli a počuli. Zaznamenal mnohé veci, ktoré v ostatných evanjeliách nie sú obsiahnuté, napr. o Panne Márii, o Ježišovej mladosti a z toho svätých Otcovia usudzujú, že svätý Lukáš mal tieto správy priamo z úst najblahoslavenejšej Panny Márie. Tomu nasvedčujú i slová tohto evanjelistu opakovaných na dvoch miestach: „Ale Mária to všetko v mysli zachovávala a uvažovala nad tým.“ (Lk2,19; 2,51) V žiadnom z ostatných troch evanjeliách nie je toľko krásnych podobenstiev a príkladov o kajúcnosti a o Božom milosrdenstve ako v evanjeliu sv. Lukáša. Tam čítame o kajúcom hriešnikovi, nad ktorým je pred Božími anjelmi väčšia radosť než nad deväťdesiatimideviatimi spravodlivými, ktorí pokánie nepotrebujú (Lk15,4-7), o stratenej a nájdennej minci (Lk15,8-10), o márnoträtom synovi (Lk15,11-32), o Zachejovi (Lk19,2-10), o figovníku (Lk13,6-9), o žene kajúcnici (Lk7,36-50), o pokání ukrižovaného lotra vedľa Pána Ježiša Krista na Kalvárii (Lk23,40-43). Toto evanjelium sa končí stručnou správou o nanebovstúpení Pána.

V Skutkoch apoštolských opisuje sv. Lukáš obširne nanebovstúpenie Pána i zoslanie Ducha Svätého a rozpráva, ako sa apoštoli hneď potom dali kázať evanjelium, aké divy robili a aké protiventvá od Židov preto znášali. Ďalej opisuje život prvých kresťanov v Jeruzaleme a umučenie diakona Štefana i apoštola Jakuba Staršieho, a napokon vypisuje podrobne podivuhodné obrátenie apoštola Pavla i všetky práce, cesty a protiventvá, ktoré podstupoval pre Ježiša Krista, ako i všetky tie veľké veci, ktoré Boh skrze neho robil. O všetkom tom mohol sv. Lukáš dať určite najspoľahlivejšie správy, ako sprievodca tohto apoštola a svedok jeho rečí i skutkov.

Po napísaní týchto spisov Lukáš mizne z histórie. Podľa niektorých správ kázal v Taliansku, v Macedónsku a v Grécku. Izidor Sevillský tvrdí, že Lukáš zomrel vo vysokom veku v Achajsku ako mučeník. Bol obesný na olivovom strome.

Zobrazuje sa tiež ako maliar, pretože svojím slovom dokázal názorne popísať udalosti zo života Pána Ježiša.

19. októbra Peter z Alkantary „Blažené pokánie!“

Keď svätý Peter z Alkantary umieral, bola sv. Terézia vo vzdialenom meste Avile. Tu sa jej zjavil svätec v nebeskej sláve a povedal: „Ó blažené pokánie, ktoré mi získalo takúto slávu!“

Peter si hneď v mladosti zaumienil slúžiť Bohu v niektorom ráde. Vedel, že by otec, ktorý chcel mať z neho právnika, nesúhlasil, preto Peter tajne opustil otcovský dom a už ako šestnásťročný žiadal v kláštore Menších bratov v Manxarrete na portugalských hraniciach o prijatie. Bol prijatý.

Kajúcnosť sv. Petra bola skutočne prevelká. Sv. Terézia, ktorej spovedníkom bol niekoľko rokov, o ňom píše: „Ako mi hovoril, spával tuším štyridsať rokov len jeden a pol hodiny denne; spával v sede s hlavou opretou o malú dosku osadenú v stene. Ležiac nemohol spať i keby chcel, pretože jeho cela nebola dlhšia než štyri a pol stopy.“

V ráde Peter spozoroval, že sa predošlá duchovná horlivosť uvoľnila. Preto si zaumienil, že s pápežovým dovolením založí novú družinu Menších bratov.

Keď sa k Petrovi pridali iní horliví bratia, vybudoval pri mestečku Pedrosa veľmi chudobný kláštor. Ten bol i s kaplnkou len tridsaťdva stôp dlhý a dvadsaťosem stôp široký. Peter nemohol vo svojej komôrke ani vzpriamene stáť, preto musel buď kľačať alebo byť zhrbený. Dvere boli uzučké a nízke, „ako brána vedúca do neba“, hovorieval Peter. Keď stavba kláštora, podobajúca sa viac na hrobku alebo väzenie než na kláštor, bola dokončená, Peter radostne povedal: „Dost', ba viac než dost' máme na ňom.“

Bratia miernejšieho smeru mu robili mnoho príkoria. Ale Peter si nevšimal žiarlivosť ani hnev a šiel svojou cestou ďalej. Jeho úmysel bol čistý: povzniesť katolícku Cirkev. Práve vtedy totiž opúšťalo kláštor mnoho rehoľníkov, zvedených lžireformátormi. Peter chcel zavedením apoštolskej chudoby, pokory, lásky a prísnej odriekavosti posilniť Cirkev, oživiť klesajúcu vieru v ľuďa a roznieť hasnúcu lásku k Bohu.

Založil dvanásť kláštorov s prísnou rehoľnou kázňou. Raz konajúc okružnú cestu po svojich kláštoroch vážne ochorel. Žiadal, aby bol prevezený do Arenaského kláštora. I v chorobe sa zapieral. Mal napríklad smäd; podali mu čašu s vodou; už už chcel piť, vtom utkvel jeho zrak na obraze Ukrižovaného, spomenul si na Spasiteľove slová: „Žízňim“, preto si odoprel nápoj a čašu odložil. Sväté sviatosti prijal kľačiac. Keď cítil, že umiera, zaspieval žalm: „Radoval som sa, keď mi bolo povedané: Pôjdeme do domu Pánovho.“ Zomrel 18. októbra 1562.

Už starí pohanskí mudrci mali pravidlo: Každý pôžitok je kliniec, ktorý prikováva dušu k telu. Čím viac si odoprieme dovolených pôžitkov, tým väčšia bude sloboda našej duše a naša sila.

20. októbra **Ján Kentský, vyznávač**

Sv. Ján Kentský sa narodil okolo roku 1390 v mestečku Kenty nad riekou Solou v Halii a bol svojimi rodičmi Stanislavom a Annou vychovávaný v bázni Božej. Po štúdiách sa stal doktorom bohoslovnia a začal vyučovať na krakovskej akadémii; vykladal Sväté Písmo, spisy Petra Lombardského a sv. Tomáša Akvinského. Aby robil pokánie, putoval do Svätej zeme a niekoľkokrát do Ríma. Veľmi sa mu protivilo každé klamstvo. Raz na ceste do Ríma bol prepadnutý lúpežníkmi; keď ho olúpili, pýtali sa, či má pri sebe ešte nejaké peniaze. Odpovedal, že nie. Sotva však poodišiel, spomenul si zrazu, že kdesi na vrchnom rúchu má zašité dukáty. Ihneď sa vrátil k lotrom a povedal im: „Nechcem vás klamať; vezmite i to, načo som zabudol.“ Toto prekvapujúce vyznanie olúpeného pútnika malo mocný účinok. Lotri žasli nad takouto úprimnosťou a bez slova padli na kolena. Ján v nich spoznal pohnutie Ducha Svätého a povedal im láskavo: „Ak prahnete po nebeskej úteche, rád vám ju dám, ale najprv sa vyznajte zo svojich hriechov!“ Touto láskou Pánovho sluhu boli lupiči tak dojatí, že zvolali: „Okradli sme samého Boha, lebo sme napadli svätca!“ Plesajúc v srdci z obrátenia lupičov vypočul Ján ich spoveď. I priodeli ho novým rúchom, vrátili mu odcudzené peniaze, a keď sa lúčili so svätým mužom, prosili ho so slzami v očiach, aby sa za nich prihovárал u Boha a požehnal im k novému bohumilému životu.

Učený profesor Ján mal najväčšiu radosť, keď mohol preukazovať dobrodenia chudobným. Zo svojich príjmov si pre seba ponechal len najmenšiu časť, ostatné rozdal chudobným. Raz sa v mraze ponáhlal z koľaje do chrámu na svätú omšu. Tu zbadal na ulici človeka, ako leží v snehu, skrehnutý a vysilený mrazom. I vzal svoj doktorský plášť a prikryl ním chudáka; a šiel slúžiť svätú omšu s tým, že ho potom odnesie s pomocou dobrých ľudí; avšak ako sa zadržal, keď pri spiatocnej ceste už žobráka na ceste nenašiel a ako len žasol, keď vstúpil do svojho príbytku a zbadal tam plášť na obvyklom mieste!

Raz daroval chudobnému žobrákovi vlastnú obuv, a aby nebolo poznať, že je bosý, prikryl si nohy plášťom. Zomrel v roku 1473.

21. októbra **Hilarion, opát** **Pamiatka sv. Voršily a družiek**

Hilarion pochádzal z pohanských rodičov. Keď však študoval v Alexandrii, spoznal kresťanskú vieru a dal sa pokrstiť. Krátko potom počul o svätom pustovníkovi Antonovi. Navštívil ho a zostal s ním niekoľko

mesiacov, aby sa naučil jeho spôsobu života. Potom rozdal svoj majetok, šiel na púšť a tam žil nezvyčajne prísne.

Raz k nemu prišli lupiči a povedali mu žartom: „Čo by si urobil, keby sem prišli lúpežníci?“ Hilarion odpovedal: „Kto nič nemá, ten sa lúpežníkov nebojí.“ „Ale mohli by ťa zabiť!“ „Áno, mohli by, avšak som ochotný zomrieť, preto sa ich nebojím.“

Vznešený a bohatý pán prišiel k sv. Hilarionovi a prosil o pomoc v ťažkej chorobe. Keď bol vypočutý, prišiel so ženou a s deťmi, aby svätcovi poďakoval a ponúkol mu mnoho darov. Hilarion odpovedal: „Nečítal si, čo sa stalo Giezimu a Šimonovi? Giezimu zato, že prijal peniaze za milosť Ducha Svätého; Šimonovi zato, že ich ponúkol?“ Uzdravený so slzami odpovedal: „Prijmi to a daj chudobným!“ Hilarion odpovedal: „Ty môžeš lepšie rozdať svoje prostriedky, pretože prichádzaš do miest a poznáš chudobných. Prečo mám ja, keď som sa vzdal svojich, vyžadovať cudzie? Mnohým sa stalo meno chudobných zámienkou lakomstva. Nikto nedáva lepšie, než ten, kto si nič pre seba neponechá.“

Keď sa v Hilarionovi ozývalo telesné pokušenie, povedal svojmu telu: „Pán osol, postarám sa, aby si neskákal. Nebudem ťa kŕmiť jačmeňom, ale plevami. Hladom a smädом ťa skrotím, vetru a mrazu vystavím, aby si mal na starosti útrapy a žiadne nečisté žiadosti.“ Jeho pôsty boli čím ďalej tým prísnejšie. Neskôr mal za pokrm len kus jačmenného chleba s varenou zeleninou; v starobe nejedol ani chlieb, len jedlo pripravené z múky a zeleniny. Od prísneho pôstu sa neuchyľoval ani počas nediel alebo sviatočných dní. Komôrka, v ktorej prebýval, bola o málo dlhšia než jeho telo.

V cisárskom vojsku bol vtedy vojak posadnutý zlým duchom. Choroba s ním zmietala najmä v noci, až škripal zubami. Ten si vyprosil od cisára Konstancia, v ktorého osobnej stráži bol, povolenie a odporúčajúci list k palestínskemu vládárovi. Hilarion ho uzdravil a on mu chcel dať z vďačnosti darom desať libier zlata. Hilarion tento dar neprijal a podal vojakovi jačmenný chlieb so slovami: „Tí, ktorí jedia takýto chlieb, pokladajú zlato za smeti.“

Ale návštevy ľudu sa mu po čase stali obtiažne; túžil totiž, aby mohol slúžiť Bohu v ústraní a žiť skutočne pustovnícky. Ale sotvaže sa to roznieslo, zbehlo sa k nemu na tisíce ľudí s úpenlivou žiadosťou, aby od nich neodchádzal. A aby neodišiel, nepozorovane ho strážili. Hilarion povedal: „Nebudem jesť ani piť, dokiaľ ma neprepustíte, kam ma volá Boh.“ Celých sedem dní nič nejedol. Mohol odísť. Ale nešiel sám, sprevádzal ho nesmierny zástup ľudí, a len s ťažkosťami ich presvedčil, aby sa vrátili. Vybral si za sprievodcov len štyridsať mníchov. Putoval do Egypta. Na piaty deň dorazil do Pelusia (na rieke Níl) a na ďalšej ceste navštívil sv. Antona. Nikde však nepobudol dlhšie, lebo nemal pokoj od ľudí, ktorí ho neustále navštevovali a prosili o pomoc. Preto si zaumienil, že sa skryje na niektorom ostrove. Precestoval Líbyjskú púšť, sadol na loď a preplaval sa na Sicíliu. Keď tam však Božou mocou uzdravil človeka posadnutého zlým duchom, opäť sa k nemu zo všetkých strán hrnuli davy ľudstva, žiadajúci pomoc alebo poučenie.

Jeho žiak Hesychius hľadal svojho majstra po všetkých krajinách a morských brehoch. Až po trojročnom pátraní sa dozvedel od istého židovského obchodníka, že na Sicílii prebýva kresťanský prorok, ktorá koná mnoho podivuhodných skutkov. Hesychius vytušil, že tým prorokom nie je nikto iný než Hilarion. Preplaval sa na Sicíliu a napokon našiel Hilariona. Hesychius prišiel práve včas, pretože Hilarion už mienil odísť zo Sicílie niekam, kde by ho nepoznali. Obaja odišli najprv do Dalmácie a potom na ostrov Cyprus; tam v samote pri meste Pafu, v hornatej neprístupnej krajine, dosiahol Hilarion túžobný pokoj. Jediný Hesychius mal k nemu prístup. Hesychius tiež navštívil na Hilarionov rozkaz jeho bývalých žiakov v Palestíne. Zomrel v roku 372 alebo 373.

22. októbra

Kordula, panna a mučenica (na Morave)

Jeden Boh, jedna viera.

Agatho bol pustovník na skéctickej púšti. Žil vo štvrtom storočí. Raz chceli pustovníci vyskúšať jeho pokoru a cnosť. Povedali mu: „Agathon, mnohí ľudia sa nad tebou pohoršujú, že si vraj pyšný, pohŕdaš inými. Dokonca niektorí hovorili, že vraj si oddaný smilstvu a že preto iných odsudzuješ, aby si ty sám nebol pokladaný za hriešnika.“ Agatho padol na kolena a povedal: „Všetky neprávosti na sebe pozorujem. Nemôžem to zapierať. Prosím vás, bratia, aby ste sa neprestali modliť za mňa biedneho, aby mi Pán Ježiš odpustil.“ Bratia pokračovali: „Niektorí tiež tvrdili, že si kacír!“ „To nie,“ odpovedal živo Agatho, „kacír nie som, kacírstvo nech je ďaleko odo mňa!“ Tu sa bratia zadivili a pýtali sa ho: „Prečo si, otče, zostal pokojný,

keď sme ti vytýkali rôzne neresti, a prečo si sa zhrozil slova kacír?“ Agatho odpovedal: „Zniesol som prvé obvinenie byť pokladaný za veľkého hriešnika. Viem predsa, že cnosť pokory je k spásu duše. Ježiš Kristus znášal nespravodlivé obviňovania a potupu. Ale výčitky z kacírstva nemôžem zniesť pokojne, pretože kacírstvo je odlúčenie od Boha. A ak sa človek odlúči od Boha, potom už nemá nikoho, ku komu by sa mohol utiekať, a tak zahynie.“

Raz sa ho istý pustovník pýtal: „Na rozkaz svojho predstaveného mám čosi vykonať, avšak na takom mieste, kde na mňa číha pokušenie. Rozkazu sa chcem podvoliť, ale obávam sa nebezpečenstva. Čo mám robiť?“ Agatho odpovedal: „Ja by som na tvojom mieste rozkaz vykonal a pokušenie by som sa snažil premôcť.“

Raz šiel po ceste so svojimi učeníkmi. Vtom jeden z nich našiel zväzoček čerstvého hrachu. „Otče, ak dovoľíš, zoberiem ho so sebou,“ povedal. Agatho sa opýtal: „Položil si ho sem?“ „Nepoložil.“ „Prečo ho teda chceš vziať, keď si ho sem nepoložil?“

23. októbra

„Je čas radovať sa a je čas plakať.“

(Kaz3,4)

Armella Nicolas sa narodila v roku 1606 v Campenace v diecéze St. Malo vo Francúzsku chudobným a zbožným rodičom. Pásla dobytok; potom slúžila na rôznych miestach, naposledy u istého šľachtica v meste Vannes.

Armella bola chudobná dievčina. Nikdy nechodila do školy, nevedela ani čítať, ani písať. Zato tým lepšie dokázala čítať v knihe piatich Kristových rán. Tam spoznala prevelikú lásku Pána Ježiša k nám a naučila sa láske k blížnemu, zvlášť k trpiacim. Preto mala tiež veľkú sústrasť s dušami v očistci a radovala sa, ak mohla za nich trpieť smäd, horúčavu, zimu a podobné malé nepríjemnosti.

Keď mala dvanásť rokov, odišla z dediny do mesta, nie však, aby tam mohla žiť neviazane, ale naopak, aby tam mohla skôr počuť Božie slovo. Našla službu u dobrej ženy, ktorá s ňou zachádzala veľmi láskavo a vytýkala jej len to, že príliš veľa pracuje a nešetří sa. Avšak po roku pocítila Armella takú úzkosť a taký strach, že si nemohla pomôcť. Opustila službu a vrátila sa domov. Márne; pokoj nenašla. Vrátila sa teda späť do mesta a hľadala inú službu. Ale nič jej nepomohlo. Napokon našla miesto, kde ju Pán Boh chcel: mala na starosti len deti. Naplňovalo ju veľkou radosťou, že sa v dome každý večer čítalo zo života svätých alebo o Pánovom utrpení. Jej srdce bolo pri tom naplnené takou láskou a ľútosťou, že zvolala: **„Ó môj Pane, daj mi radšej smrť a peklo, než aby som Ťa hriechom znova križovala.“** Preto jej bolo uľahčením, keď mohla niečo trpieť.

Boh však dovolil zlému duchu, aby ju skúšal. Stratila úplne pocit Božej lásky, áno, cítila odpor voči Bohu a dobrým skutkom. Nemala pocit ľútosti, naopak, zdalo sa jej, že cíti radosť nad tým, že urazila Boha. Bola pokúšaná k zúfalstvu. V tomto stave ju zachránilo sv. prijímanie. Jej spovedník jej odporučil, aby chodila často k sv. prijímaniu. Poslúchla ho, hoci s veľkou nechúťou.

Keď po nejakej dobe pokušenia prestali, zmohutnela tým viac jej láska k Bohu. Oheň tejto lásky bol tak mocný, že jej telo trpelo horúčkou. Nad tým sa jej pani pohoršila, a aby napravila jej, ako sa domnievala, nepravú zbožnosť, preťažovala ju prácami a zahŕňala nadávkami. Armella ich ticho znášala z lásky k Ukrižovanému.

Po niekoľkých mesiacoch horúčka prestala. Pani jej zakázala chodiť cez všedné dni na sv. omšu. To bolo pre Armellu ťažkým krížom, ale poslúchla. Napokon pani spoznala, že chybila a preukazovala jej úctu a lásku.

Keď vonkajší kríž prestal, vrátila sa skúška vnútorná. Zdalo sa jej opäť, že láska k Bohu z jej srdca úplne zmizla. Zato bola zmietaná nečistými pokušeniami. Spomienka na Boha jej neprinášala útechu, ale naplňovala ju hrôzou a horkosťou. Nad pekelnou priepasťou ju držala už len bázeň Božia. Avšak zdalo sa jej, ako by to bola žeravá reťaz. Jedného dňa jej bolo tak, ako by v nej zúrilo celé peklo. Utekla von na pole a hlasno volala k Bohu, aby radšej zomrela, než ho naďalej urážala. A hľa, naraz ju opustila noc a jej duši zažiarilo najjasnejšie svetlo.

Rada čítavala v knihe prírody. Rozpráva: „Keď som videla na poli ovce, ktoré sú také tiché a pokorné, ktoré sa nechajú strihať a zabiť bez toho, že by sa bránili, predstavila som si božského Spasiteľa, ktorý sa ako

baránok nechal viesť na zabitie a neotvoril svoje ústa. A naučila som sa z toho, že i ja mám trpezlivo všetko znášať, aby som sa mu stala podobnou.

Keď som videla psíka, ako je za kúsok chleba verný svojmu pánovi a neopúšťa ho, bolo to pre mňa dôkladným ponaučením, aby som nebola nevd'áchná k Bohu, ktorý mi preukázal toľko dobrodenia.

Keď som šla cez záhradu a videla som, ako sa stromy ohýbajú vetrom, modlila som sa: „Ó Bože, prečo nie som taká ochotná nechať sa viesť vanutím Svätého Ducha?“

Ryby vo vode ma učili, aby som sa i ja ponorila do mora Božej lásky a v nej hľadala svoju radosť. Lebo ako ryba bez vody, tak je duša bez Boha.

Keď som pripravovala jedlo, spomenula som si, ako i Spasiteľ za nás umrel, aby sa stal pokrmom našich duší.

Keď som obrábala pole, videla som Spasiteľa, ako sa po celý svoj život namáhal, aby obrobil pole ľudských srdc a aby do nich zasial svoje učenie a svoju lásku.

Keď som videla, ako sa v čase žatvy oddeľovala pšenica od pliev, spomenula som si, že sa tak stane s ľuďmi v súdny deň.“

Keď Armella nemohla ísť pre prácu do kostola, obrátila sa aspoň smerom ku kostolu a tak sa klaňala sviatostnému Pánu Ježišovi. I v chorobe ležala tak, že jej tvár bola vo dne v noci obrátená k svätostánku. Keď sa jej pýtali, prečo tak robí, odpovedala, že sa obracia tam, kde je jej srdce.

Zomrela 24. októbra 1671.

24. októbra Rafael, archanjel

Zo Svätého Písma je zrejmé, že Boh okrem viditeľného sveta stvoril svet neviditeľný, svet duchov, anjelov. Anjeli sú našimi priateľmi, starajú sa o naše blaho, prihovárajú sa za nás u Boha, povzbudzujú nás k dobrému a chránia nás na tele i na duši. Zo zboru archanjelov uvádza Sväté Písmo menom troch: Michala, Gabriela a Rafaela.

Rafael znamená „liek Boží“, alebo „Boh lieči“. Čítame o ňom v knihe Tobiaš. Medzi izraelskými zajatcami, ktorých asýrsky kráľ Salmanasar odviedol do Ninive, bol zbožný Tóbi so svojou manželkou Annou a synom Tobiašom.

Uprostred pohanov zostal verný Božiemu zákonu a bol vzorom dobročinnosti, trpezlivosti a odovzdanosti do Božej vôle. Keď otec Tóbi oslepol, uložil synovi, aby si vyhládal spoľahlivého sprievodcu a šiel do médskeho mesta Rages ku Gabelovi požiadať ho o vrátenie desiatich hrivien, ktoré si kedysi požičal. Mladý Tobiaš našiel mládenca, pripraveného na cestu, ktorý mu sľúbil, že ho zavedie tam i späť. Bol to archanjel Rafael, ktorý vzal na seba ľudskú podobu. Dali sa na cestu a zostali prvú noc pri rieke Tigris. Keď Tobiaš vyšiel, aby si umyl nohy, vyplávala veľká ryba, ktorá ho chcela pohltiť. Tobiaš sa jej zľakol a skríkol veľkým hlasom: „Pane, útočí na mňa!“ Anjel mu povedal: „Chyť ju za žiabre a ťahaj ju k sebe.“ Potom mu prikázal, aby srdce, žlč i pečeň uschoval ako veci užitočné k liečeniu.

Porádil Tobiašovi, aby svojho strýka Raguela požiadal o jeho jedinú dcéru Sáru. Zatiaľ odišiel Rafael do Rages ku Gabelovi, ktorý mu vyplatil peniaze a prišiel s ním na svadbu.

Keď sa vrátili domov, pomazal mladý Tobiaš podľa Rafaelovej rady svojmu otcovi oči žlčou z ryby a tak ho uzdravil.

Plní radosti ponúkali otec a syn vernému sprievodcovi polovicu všetkých vecí, ktoré nadobudli. On však odpovedal: „Ja som Rafael, jeden zo siedmich, ktorí stojíme pred Pánom. Dobrorečte Bohu a Jemu spievajte!“ (Tob kap.4-12)

25. októbra Chrysanthus a Daria, mučeníci

Sv. Chrysanthus bol synom senátora Polemia, ktorý prišiel z Alexandrie do Ríma. Chrysanth spoznal kresťanskú vieru a dal sa pokrstiť. Krstil ho kňaz Karpofor. Pohanský otec sa snažil odvrátiť syna od Kristovej viery hojnosťou pokrmov, služobnicami a ponúkajúcimi zmyslovými rozkošami. Tiež naviedol krásnu pohanskú dievčinu, menom Daria, aby priviedla Chrysantha na iné myšlienky. Ale všetka snaha sa ukázala márnou. Daria povedala: „Tvoj otec mi prikázal, aby som ťa priviedla k bohom.“ „Máš dôkazy pre bohov?“

pýtal sa Chrysanth, a začal vyvracať vieru v pohanských bohov. Daria sa dala pokrstiť a obaja vstúpili do manželstva. Vladár Klaudius ich dal predviesť pred súd, ale nielen Klaudius, ale i jeho manželka Hilaria a synovia Jason a Maurus boli ich príkladom privedení ku kresťanskej viere. Všetci preto boli usmrtení. Chrysanth bol zašitý do volskej kože a postavený na najhorúcejšom slnku. Pretrpel však túto útrapu. Napokon boli i s manželkou hodení do jamy a zahádzaní kamením asi v roku 257.

Spolu sa oslavuje 25. októbra pamiatka skupiny kresťanských vojakov-mučeníkov (120 alebo 62), ktorí neďaleko pohrebiska sv. Chrysantha a Darie (coemeterium Jordani) boli pochovaní. Pripája sa tiež oslava mučeníckeho zástupu kresťanov, ktorí pri bohoslužbe na počesť sv. Chrysantha a Darie boli prepadnutí a v krypte kameňmi a pieskom zaživa zasypaní. Tak bola dnešná liturgická slávnosť „dies martyrum“ (veľkým dňom mučeníkov), ako to dodnes hlása omšová liturgia.

„Všetkým som sa stal všetkým.“

Sv. Pavol o sebe hovorí: „Pre židov som sa stal židom, pre Grékov Grékom, všetkým som sa stal všetkým, aby som všetkých získal pre Krista.“

V tejto cnosti apoštolskej múdrosti ho hrdinským spôsobom nasledovali svätí Krišpín a Krišpinián.

Svätý biskup Dionysius bol pápežom Fabiánom poslaný do Gallie (terajšie Francúzsko), aby tam získal pohanov pre kresťanstvo. Jeho sprievodcami boli i dvaja bratia Krišpín a Krišpinián. Z túžby, aby pohanom hlásali pravdu Božiu, opustili statky, vlast' i príbuzných a venovali sa misionárskemu povolaniu. Keď prišli do Gallie, usadili sa v meste Soissons. Aby u pohanov nevzbudili odpor, zaumienili si, že budú chudobným zvestovať evanjelium bez všetkého hluku v tichosti. Za týmto účelom sa naučili obuvníckemu remeslu, aby sa tak podľa príkladu sv. Pavla živili ručnou prácou, a aby skrze to mali príležitosť k stálym stykom s pohanskými obyvateľmi. I zakrátko dospeli vo svojom remesle k majstrovstvu a zriadiac si dielňu, získali si mnoho zákazníkov, pretože pracovali poctivo a chudobným i zdarma. V ich dielni bolo stále živo a zvlášť drobný ľud k nim prichádzal rád, pretože bratia nepohrdali chudobným, ale s každým sa rozprávali láskavo a prívetivo. Naplnení svätou horlivosťou sa snažili svojim rozhovorom dať vyšší, ušľachtilý smer, obracali myseľ poslucháčov k Bohu, a keď našli prístupné srdcia, hovorili dôvernejšie a horlivejšie o márnosti tohto sveta, o nesmrteľnosti ľudskej duše a o spáse, ktorú nám vydobyl sám Syn Boží, Ježiš Kristus. Takýmto spôsobom a svojím príkladným životom obrátili veľký počet obyvateľstva na kresťanskú vieru.

Ale pohanskí kňazi sa chystali k pomste. Keď cisár Maximián Herkuleus zavítal do Soissons, boli obaja bratia udaní ako nepriatelia bohov. Cisár sa ich snažil lichotením priviesť k odpadu, ale oni mu odpovedali: „Sme urodzení Rimania a prišli sme do tejto zeme z lásky k tunajšiemu ľudu, ktorý sa klaňal mŕtvym modlám, aby sme ich osvietili svetlom poznania pravého Boha a priviedli na cestu spásy. O tvoje sľuby nemáme záujem, už dávno sme sa z lásky ku Kristovi zriekli sveta a teší nás, že sme to urobili. Kiež by si i ty spoznal a miloval Ježiša Krista, aby si Jeho milosrdenstvom dosiahol večnú korunu.“ Sudca dal oboch bratov strašne mučiť. Rozkázal ich natiahnuť na škripec, vraziť im za nechty šidlá a z tela rezať remienky. Potom ich vhodili do kotla naplneného rozpusteným olovom, a keď im to neuškodilo, boli okolo roku 287 sťatí mečom.

26. októbra

Evarist, pápež a mučeník

Podľa sv. Ireneja nasledoval po sv. Klementovi biskup Evaristus a riadil rímsku cirkev asi 8 rokov. Na pomoc mal zbor kňazov, diakonov a diakonky. Kronikár o ňom poznamenáva, že pochádzal z Betlehema, bol Júdovým synom a mal grécku národnosť. Rozdelil vraj Rím na farnosti, ktoré potom prideliť do správy jednotlivých kňazov. Vraj ustanovil, aby sedem diakonov dávalo pozor pri biskupovej kázni, aby mohli v prípade nutnosti dosvedčiť, čo biskup kázal. Tiež vraj nariadil, aby boli kresťanské sobášne žehnané kňazmi. Pre vieru vytrpel mnoho súžení a prenasledovaní.

Evaristova biskupská služba spadá do vlády cisára Trajana. Už za Neronovej doby boli kresťania nazývaní nepriateľmi ľudského pokolenia. Kresťania sa odriekali zlého ducha, i všetkých jeho skutkov, i všetkej jeho pýchy, totiž všetkého pohanstva, všetkých pohanských hriechov a tiež všetkých pohanských

slávností, spojených pravidelne s úctou božstiev. Mali vôbec iný názor na radosť než pohania. Stránili sa pohanského života a jeho prejavov. Boli preto pokladaní za nepriateľov pohanov.

Židia i pohania šíрили o kresťanoch hrozné ohovárania, rozprávali o bohapustých zábavách pri kresťanských bohoslužbách, pretože čosi započuli o prijímaní Najsvätejšej Sviatosti, vyhlasovali kresťanov za ľudozrútov, ktorí sa živia detským mäsom. Kresťania boli tak vykričaní, že stačilo niekoho obviňovať ako kresťana a už mu hrozilo ako lotrovi zatknutie a snáď i smrť.

Trajanov miestodržiteľ v Bithynii, Plinius ml., sa chcel dopátrať pravdy, zatkol niekoľko diakoniek a mučením z nich chcel vynútiť priznanie, v čom spočívajú kresťanské náboženské schôdzky. Spoznal nevinnosť týchto schôdzí a preto sa pýtal cisára, čo urobiť s kresťanmi. Cisár odpísal: „Nevyhľadávať ich úradne; ak však budú udaní a usvedčení, nech sú potrestaní, vynímajúc tých, ktorí prinesú obeť pohanským bohom.“ Týmto nariadením bolo kresťanstvo pokladané za trestuhodné. Vtedy bol umučený i pápež sv. Evaristus. Kresťania ho pochovali v pápežskej hrobke vo Vatikáne.

„Od úkladov diabla vyslobod' nás, Pane!“

Lucián a Marcián boli pohanskí kúzelníci v Nikomédii, ktorí kúzelníctvom mámili a klamali ľud. Vtedy žila v meste cnostná kresťanská panna, ktorá Boha nado všetko milovala a vytrvalo sa modlila, aby ju Boh ochránil. Kúzelníci zahoreli láskou k tejto panne, a aby si ju získali, utiekali sa k pohanským zloduchom. Avšak Božia služobnica vytrvala v modlitbe a bdení. Keď spoznali, že ich kúzla sú bezmocné, pýtali sa svojich bohov na príčinu. I zlí duchovia odpovedali: „Pokiaľ ste nás volali o pomoc k záhube duší, ktoré Boha nepoznajú, nebolo nám ťažko vám pomôcť. Ale proti tejto čistej duši nič nezmôžeme. Jej Boh Kristus nás trápí a zabraňuje nám, že ju nemôžeme premôcť.“ Kúzelníci padli na zem ako mŕtvi. Keď však zasa prišli k sebe, povedali: „Tento ukrižovaný Ježiš má asi veľkú moc, lebo zvíťazil nad duchmi a nad naším kúzelníctvom. Mali by sme sa k Nemu obrátiť a Ho ctieť.“

Uverili v Ježiša Krista a robili pokánie. Spálili svoje kúzelnícke knihy a čarodejnícke náradie.

Vtedy vzniklo prenasledovanie kresťanov za cisára Decia. Cisársky námestník si ich dal predvolať a povedal: „Ako sa stalo, že ste opustili našich nesmrteľných bohov a klaniate sa ukrižovanému človeku?“ Oni odpovedali: „Práve Kristus ukrižovaný nás premenil a tešíme sa, že u Neho nájdeme život večný.“ Námestník rozkázal, aby boli obaja mučení železnými hrebeňmi. Lucián povedal v mukách: „Dokiaľ sme páchali nepravosti, dokiaľ sme činili bezprávie a krivdy iným, netrestal si nás; teraz však, keď robíme dobre, mučíš nás.“ Cisársky námestník vyniesol rozsudok, aby boli upálení. Svätí mučeníci vypočuli tento rozsudok radostne, vystúpili na hranicu a modlili sa: „Pane, Ježišu Kriste! Vzdávame ti nekonečnú vďaku, že si nás nehodných ráčil vyslobodiť z pohanských bludov a pre Svoje meno nás urobiť účastnými slávnej mučeníckej smrti. Nech Ti je česť a chvála! Ráč milostivo prijať naše duše!“ Rok ich smrti je 250.

27. októbra

Vigília sv. Šimona a Júdu, apoštolov A brány pekelné ju nepremôžu.

V treťom storočí po Kristovi podnikol učený kupec a prírodovedec Mesrop z Týru výskumnú cestu do Habeša. Habeš je krajina v Afrike, ležiaca juhovýchodne od Egypta. Za spoločníkov si vzal svojich dvoch synovcov Frumenca a Edesia. Keď pristáli, aby sa zásobili pitnou vodou, prepadli ich domorodci a pobili všetkých, až na neprítomného Frumenca a Edesia. Keď totiž obaja mládenci vystúpili na breh, poodišli od družiny a posadiac sa do chládku pod strom čítali knihu, ktorú im dal strýko. Ani nevedeli, čo sa deje opodiaľ. Neskôr ich domorodci vysídlili, ale neublížili im, ale priviedli ich do Aksumu svojmu kráľovi za otrokov. Kráľ si oboch bratov obľúbil, dal ich vychovať a vzdelávať, a keď dospeli, urobil Edeisa vrchným čašníkom a Frumencia, ktorý vynikal nadaním, tajomníkom.

Keď kráľ umieral, dal bratom slobodu. Ovdovelá kráľovná ich prosila, aby zostali vo svojich úradoch, až nedospelý kráľovič dorastie. Tak sa stal Frumenc vychovávateľom kráľoviča Acizanu a takpovediac vladárom. Vládol spravodlivo a múdro. Staral si nielen o mier a hmotný blahobyť v zemi, ale snažil sa povzniesť ľud i mravne. Zahorel túžbou, aby národ spoznal Ježiša Krista a dosiahol spásu. Preto bedlivo pátral medzi kupcami, ktorí za obchodom cestovali do krajiny, či sú medzi nimi kresťania. Povzbudzoval ich, aby

zariadili Božie služby. Tak vznikla v Habeši malá kresťanská obec, ku ktorej pristupovali početní obrátcenci z domorodcov.

Keď mladý Acizanas dospel, Frumenc mu vydal počet zo svojho vladárenia a s bratom odišiel z krajiny. Edesius sa odobral do Týru a tam sa stal kňazom. Frumenc sa však odobral do Alexandrie k sv. Atanázovi a prosil ho úpenlivo, aby poslal do habešskej krajiny misionárov. I zaradoval sa z toho Atanázus a povedal: „Či môžeme nájsť takéhoto muža, ktorý by bol plný Božieho Ducha a mohol by tieto veľké veci vykonať tak ako ty?“ I vysvätil Frumencu na biskupa a poslal ho s niekoľkými horlivými kňazmi do Habeša.

Biskup Frumenc sa usadil v meste Aksuma, pokrstil kráľa i ľud, ktorý nasledoval kráľov príklad. Biskupova apoštolská práca prinášala utešené ovocie; bolo založených sedem nových biskupstiev.

Habešská cirkev rozkvitla ako úrodný sad až do 6. storočia. Vtedy bola porušená bludárstvom monofysitov. V tomto blude vážní kresťanských Habešanov dodnes.

28. októbra **Šimon a Júda, apoštoli**

Šimon, druhý tohto meno v apoštolskom zbore (vedľa Šimona, ktorého Pán nazval Petrom-Skalou), sa uvádza v evanjeliu sv. Matúša (Mt10,4) a sv. Marka (Mk3,18) s príjmením Kananejský; v evanjeliu sv. Lukáša (Lk6,15) a v Skutkom apoštolských (Sk1,13) má prezývku Zelotes (Horlivec). Skôr, než sa pridá k Pánovi, patrila k skupine zelotov, ktorí podľa príkladu starozákonného Fineasa ohnivo horlili proti prestupiteľom Zákona a neskôr zabrdli do výstrednosti. (Horlili za oslobodzujúcu vojnu, ktorou by zbavili vyvolený národ pohanského jarma.) Bližšie údaje o apoštolovi Šimonovi v evanjeliách nemáme. Len sv. Lukáš výslovne pripomína, že bol prítomný medzi apoštolmi pri voľbe nového apoštola Mateja.

Júda, príjmením Tadeáš alebo Lebeus (Mt10,3), bol synom Alfea a jeho manželky Márie, „sestry“ (príbuznej) Panny Márie (Jn19,25). Podľa toho je nazývaný „Pánovým bratom“. Bol rodným bratom apoštola Jakuba Mladšieho (Lk6,16; Sk1,13). Než ho Pán povolal, bol ženatý a mal niekoľko detí. Výslovne sa o ňom zmieňuje zvlášť sv. Ján (Jn14,21-23) pri opisovaní poslednej večere, kedy Spasiteľ na otázku apoštola Júdu („Pane, čo sa stalo, že zjavíš seba samého nám a nie svetu?“) odpovedá pamätne slová: „Kto ma miluje a zachováva moje slová, môj Otec ho bude milovať, prideme k nemu a urobíme si u neho príbytok.“

Apoštoli Šimon a Júda kázali evanjelium po zoslaní Ducha Svätého najprv oddelene a potom podľa starobylého podania (u Pseudo-Abdia) pôsobili spoločne 13 rokov v Armenii a Perzii. Obaja zomreli mučeníckou smrťou. Šimon bol podľa podania ukrižovaný a na kríži rozrezaný pílou (preto býva zobrazovaný s pílou v ruke). Sv. Júda bol vraj usmrtený kyjakom alebo sekerou. (Preto má v tradičných zobrazeniach v ruke kyjak alebo sekeru. Tiež mu kladú do druhej ruky dosku s obrazom hlavy Ježiša Krista.) Apoštol Júda Tadeáš zostavil epištolu, ktorá sa uvádza na poslednom mieste medzi katolíckymi listami (všeobecnými – keďže neboli písané pre niektorú zvláštnu kresťanskú obec, ale pre väčší kruh veriacich). Epištolu napísal okolo roku 65. Apoštol Júda je v rímskom omšovom kanóne vzývaný pod menom Tadeáš.

29. októbra

Bl. Anđel (Angelus) z Jojosa. Otec bl. Anđela bol francúzsky vojvoda. Už ako dvanásťročný chlapec mal túžbu vstúpiť do kapucínskeho rádu. Preto ho dal otec do iného študijného ústavu. Keď vykonal svoje štúdiá, bol povolaný na dvor francúzskeho kráľa, ale i tam zostal zbožný a cnostný. Získal si kráľovu dôveru a kráľ ho povzbudzoval k tomu, že sa oženil s Katarínou z Valleta. Jeho manželka bola zbožná a obaja urobili zmluvu, že ten, kto prežije druhého, vstúpi do kláštora.

Zakrátko jeho mladá manželka zomrela a to pohlo mladého vojvodu, že sa úplne odvrátil od všetkého pozemského a vstúpil ku kapucínom. Tam síce cítil spočiatku vyprahnutosť duše a odpor proti všetkému náboženskému, avšak nedal sa odstrašiť, ale vytrval.

Ako provinciál cestoval s jedným kňazom, aby prehliadal kapucínske kláštory. Prekvapila ich noc. Široko ďaleko nebolo prístrešie, iba zámok kalvínskeho šľachtica bol nablízku. Prosili pána o nocľah; ten však odmietol. Anđel neprestal prosiť, až im napokon pán dovolil prenocovať v chlieve. Bez obcerstvenia zostali obaja kapucíni v chlieve a prebdeli noc na modlitbách a rozjímaní. Ráno sa dali na ďalšiu cestu. Stretli pána, ktorý poznal Anđela ešte z minulosti. Uberal sa práve do toho zámku, z ktorého kapucíni odišli. Pozdravil prívetиво, a keď počul, že prichádzajú od onoho kalvína, pýtal sa ich, ako boli prijatí. Páter Anđel odpovedal:

„Boli sme prijatí podľa svojho stavu. Prosím, ráčte šľachticovi odkázať vďaku a pozdrav.“ Keď onen pán prišiel do zámku, ihneď odovzdal pozdrav. Šľachtic sa ho pýtal, kto je ten Angelus, že ho nepozná. Pán odpovedal: „To je bývalý vojvoda z Jojosa a akvitánsky miestodržiteľ.“ Na to šľachtic povedal: „To nie je možné, žiadneho vojvodu som nehostil. Iba dvaja kapucíni tu boli a tých som nechal spať v chlieve, pretože nie sú mojej viery.“ Pán ho uistoval, že jeden za kapucínov je tento bývalý vojvoda. To šľachtica nadmieru zaboľelo, ihneď dal osedlať koňa, a dal sa tryskom za oboma kapucínmi, a keď ich dostihol, prosil Andela o odpustenie. Pozval ich oboch do zámku, aby svoju chybu napravil. Anđel láskavo odmietol, ale dohovoriť mu, aby nechal kalvínske bludárstvo a vrátil sa do Cirkvi. Mal úspech, pretože sa šľachtic stal zakrátko horlivým katolíkom.

Keď Angelov brat, ktorý bol vojenským vodcom, zomrel, žiadali Angela, aby vystúpil z rádu a prevzal vojenské velenie. Sám pápež Klement VIII. dal k tomu súhlas. Angelus tak urobil, ale keď vykonal svoju úlohu, opäť sa vrátil so súhlasom Apoštolskej stolice do kapucínskeho kláštora. Žil tam v silnej sebakázní a zomrel v roku 1608.

30. októbra

Vo farskom chráme Nanebovzatia Panny Márie v Kladsku je dodnes uschovaná socha Božej Rodičky, ktorú slávny český arcibiskup Arnošt z Pardubic zbožne uctieval. Tento kostol v 16. storočí luteráni násilne odňali katolíkom a urobili ho modlitebnou.

V roku 1604 putovali katolícki poľskí šľachtici Adam Markovský a Albert Laský do Ríma. Na spiatocnej ceste sa zastavili v Kladsku a vstúpili do chrámu Panny Márie nevediac, že mu vládnu nekatolíci. Práve tam konal reč luteránsky kazateľ. Poľskí pútnici nerozumeli nemeckej reči, pokľakli pred sochou Panny Márie a modlili sa ruženec. Tým bol luteránsky ľud pobúrený, a keď obaja šľachtici prišli na ulicu, zaznel pokrik: „Zabite tých pápežencov!“ Adam bol udretý sochorom a klesol na zem. Keď vstal a utiekol do domu oproti, aby sa tam zachránil, hospodár ho zbil kyjakom. Obaja pútnici padli pred ľudom na kolená a prosili so zopätými rukami o zmilovanie: „Veď sme kresťania!“ Do Adama hodili kameň. I zvolal: „Pane Ježišu, Synu Boží, zmiluj sa nad nami!“ Vtom ho jeden zo zlosynov udrel palicou hovoriac: „Vidíš, šelma, teraz vzývaš Ježiša, ale predtým si sa klaňal Márii.“

Luteráni strhli pútnikom batohy. Vyprázdniac ich trhali a rozšliapali im pamiatky, ktoré si niesli z Ríma, krížiky, ruženec, voskové obrázky Božieho Baránka. Úbohí ranení pútnici sa ponáhľali k mestskej bráne a zúrivá chasa ich sprevádzala kamením a bitím. Pri tehelni za bránou ktosi vytrhol Markovskému z ruky pútnickú palicu a tou palicou mu vyrazil pravé oko. Pred mestom zostali polomŕtvi ležať.

Napriek veľkému nebezpečenstvu vypravil predstavený jezuitskej koľaje (ústavu) v Kladsku dvoch študentov, aby zranených pútnikov doniesli do najbližšej dediny do domu katolíckeho záhradníka Hanuša Frentlera. Markovský už nemohol povedať ani slovo, a keď mu bola kňazom Ježišovho Tovarišstva Detrichom udelená sviatosť posledného pomazania, dal ešte znamenie, že vrahom odpúšťa, a toho istého dňa zomrel. Albert zomrel v nasledujúcom roku.

31. októbra

Vigília všetkých svätých

Sv. Volfgang sa narodil okolo roku 924 na hrade Achalmo pri Routlingen vo Švábsku. Vzdelával sa v škole reichenavského kláštora; študoval tam s ním Henrich, neskorší trevírsky arcibiskup. Henrich povolal Volfganga do Trevíra, aby usporiadal život trevírskych kanoníkov podľa pravidiel zavedených sv. Chrodegangom. Priateľ Henrich však zakrátko zomrel a Volfgang zatúžil vstúpiť do kláštora. Napriek všetkým námietkam rodičov zotrval vo svojom úmysle a v roku 966 vstúpil do einsiedelnskeho kláštora. Do toho kláštora dochádzal i augsburský biskup Oldřich a spoznajúc Volfganga, uzavrel s ním úprinné priateľstvo a vysvätil ho za kňaza. Volfgang sa odobral do Uhorska, aby ako misionár šíril kresťanstvo, ale veľa toho neurobil. Vrátil sa a krátko potom v roku 972 bol ustanovený za biskupa v Rezne.

Rezenské biskupstvo bolo spojené s kláštrom sv. Jimrama. Biskupi dostávali kláštorné príjmy a mnísi museli hľadiť, ako by si zaopatřili, čo potrebovali k životu. Tým trpela rehoľná kázeň. Biskup Volfgang sa rozhodol napriek zdráhaniam svojich radcov, že sa vzdá opátstva a kláštorných príjmov.

Nakoniec uznali i jeho radcovia: „Ty si, ako sa patrí, dal prednosť božským veciam pred ľudskými. Ukázal si, aké krátkozraké je naše svetské zmýšľanie a aká vysoká je tvoja múdrosť!“

Raz sa do biskupovej izbičky vkradol zlodej a odstrihol veľký kus záclony; keď však chcel utiecť, spozoroval ho sluha a bol polapený. Zlodeja zaviedli k biskupovi a žiadali, aby bol prísne potrestaný. Wolfgang sa zlodeja pýtal, prečo to urobil. Zlodej odpovedal, že z núdze, pretože vraj nemá, čím by sa zaodel. Svätec mu daroval oblek a povedal: „Keby nemal núdzu, iste by nekradol.“

Horlivosť biskupa Wolfganga bola veľká. Usilovne vykonával cesty po svojom biskupstve; navštevoval farárov na dedine, skúmal, ako učia, ako krstia, v akom stave sú posvätné nádoby a cirkevné rúcha; napomínal kňazov k zdržanlivosti, kázal Božie slovo priamo, výrečne a povzbudzoval veriacich k cnostnému životu.

O tom, že Wolfgang bol nápomocný pri zriadení pražského biskupstva, hovorí prvý životopisec würzburgský mních Othlo: Zvlášť Čechy potrebovali biskupské sídlo, lebo ľud len veľmi nerád odkladal svoje modly. Cisár Otto žiadol Wolfganga o zriadenie biskupského sídla v Čechách; dómska kapitula sa však tomu protivila. Tu Wolfgang povedal tieto pamätné slová: „Vidíme, že v Českej zemi je uschovaná drahocenná perla; a nezískame ju, ak sa nevzdáme svojich pokladov. Počujte teda, čo hovorím: Veľmi rád obetujem seba i všetko, čo mám, aby tam bola Božia Cirkev utvrdená.“

Wolfgang zaiste nebol v Čechách neznámy; povest' hovorí, že prišiel až Chudeniciam (2 hodiny od Klatov; dodnes sa ukazuje kameň, na ktorom vraj stál, ale historické pramene o tom mlčia.) Tiež v Kladruboch vraj bol. V Kladruboch bol zriadený kláštor už v roku 1108. Kulda napísal: „Režno, čo svet svetom zostane, bude sa honosiť biskupom Wolfgangom, a tiež každý Čech bude vždy úctivo a vďačne nazývať Wolfganga dobrodincom svojho národa.“

Na vizitačnej ceste v Puppingenách ťažko ochorel. Z lode, na ktorej sa plavil po Dunaji, sa dal doniesť do blízkej kaplnky sv. Otmara, a prijal sväté sviatosti; položil sa pred oltár a tak očakával smrť. Ľudia sa v zástupoch ponáhľali, aby naposledy videli svojho biskupa. Služobníci bránili ľudu vojsť do svätyne, ale Wolfgang povedal: „Nechajte ich vstúpiť a nebráňte im! Nehanbím sa za to, že umieram. Hriech je hanbou, smrť nie je hanbou. Moja smrť nech poučí každého, čo ho čaká. Bože, buď milostivý mne hriešnemu!“ Dokonal 31. októbra 994.